

TITLUL IV
Impozitul pe venit

CAPITOLUL I
Dispoziții generale

Contribuabili

Art. 57. - Următoarele persoane datorează plata impozitului conform prezentului titlu și sunt numite în continuare contribuabili:

- a) persoanele fizice rezidente;
- b) persoanele fizice nerezidente care desfășoară o activitate independentă prin intermediul unui sediu permanent în România;
- c) persoanele fizice nerezidente care desfășoară activități dependente în România;
- d) persoanele fizice nerezidente care obțin venituri prevăzute la art.128.

Sfera de cuprindere a impozitului

Art. 58. - (1) Impozitul prevăzut în prezentul titlu, denumit în continuare impozit pe venit, se aplică următoarelor venituri:

- a) în cazul persoanelor fizice rezidente române, cu domiciliul în România, veniturilor obținute din orice sursă, atât din România, cât și din afara României;
- b) în cazul persoanelor fizice rezidente, altele decât cele prevăzute la lit. a), veniturilor obținute din orice sursă, atât din România, cât și din afara României, începând cu data de la care aceștia devin rezidenți în România;
- c) în cazul persoanelor fizice nerezidente, care desfășoară activitate independentă prin intermediul unui sediu permanent în România, venitului net atribuibil sediului permanent;
- d) în cazul persoanelor fizice nerezidente, care desfășoară activitate dependentă în România, venitului salarial net din această activitate dependentă;
- e) în cazul persoanelor fizice nerezidente, care obțin veniturile prevăzute la art. 57 lit.d), venitului determinat conform regulilor prevăzute în prezentul titlu, ce corespund categoriei respective de venit.

(2) Persoanele fizice nerezidente care îndeplinesc condițiile de rezidență prevăzute la art. 7 alin. (1) pct.28 lit. b) sau c) vor fi supuse impozitului pe venit pentru veniturile obținute din orice sursă, atât din România, cât și din afara României, începând cu data de la care acestea devin rezidente în România.

(3) Fac excepție de la prevederile alin.(2) persoanele fizice care dovedesc că sunt rezidenți ai unor state cu care România are încheiate convenții de evitare a dublei impuneri, cărora le sunt aplicabile prevederile convențiilor.

(4) Persoana fizică nerezidentă care a îndeplinit pe perioada șederii în România condițiile de rezidență potrivit art. 7 alin. (1) pct.28 lit. b) sau c) va fi considerată rezidentă în România până la data la care persoana fizică părăsește România. Această persoană are obligația completării și depunerii la autoritatea competentă din România a formularului prevăzut la art. 227 alin. (7), cu 30 de zile înaintea plecării din România pentru o perioadă sau mai multe perioade de ședere în străinătate care depășesc în total 183 de zile, pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive și nu va mai face dovada schimbării rezidenței fiscale într-un alt stat.

(5) Persoana fizică rezidentă română, cu domiciliul în România, care dovedește schimbarea rezidenței într-un stat cu care România are încheiată convenție de evitare a dublei impuneri este obligată în continuare la plata impozitului pe veniturile obținute din orice sursă, atât din România, cât și din afara României, până la data schimbării rezidenței. Această persoană are obligația completării și depunerii la autoritatea competentă din România a formularului prevăzut la art. 227 alin. (7), cu 30 de zile înaintea plecării din România pentru o perioadă sau mai multe perioade de ședere în străinătate care depășesc în total 183 de zile, pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive și va face dovada schimbării rezidenței fiscale într-un alt stat .

(6) Rezidenții statelor cu care România are încheiate convenții de evitare a dublei impuneri trebuie să își dovedească rezidența fiscală printr-un certificat de rezidență emis de către autoritatea fiscală competentă din statul străin sau printr-un alt document eliberat de către o altă autoritate decât cea fiscală, care are atribuții în domeniul certificării rezidenței conform legislației interne a aceluia stat. Acest certificat/document este valabil pentru anul/anii pentru care este emis.

(7) Persoana fizică rezidentă română, cu domiciliul în România, care dovedește schimbarea rezidenței într-un stat cu care România nu are încheiată convenție de evitare a dublei impuneri este obligată în continuare la plata impozitului pe veniturile obținute din orice sursă, atât din România, cât și din afara României, pentru anul calendaristic în care are loc schimbarea rezidenței, precum și în următorii 3 ani calendaristici. Această persoană are obligația completării și depunerii la autoritatea competentă din România a formularului prevăzut la art. 227 alin. (7), cu 30 de zile înaintea plecării din România pentru o perioadă sau mai multe perioade de ședere în străinătate care depășesc în total 183 de zile, pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive.

Scutiri

Art. 59 - Sunt scutiți de la plata impozitului pe venit următorii contribuabili:

(1) persoanele fizice cu handicap grav sau accentuat, pentru veniturile realizate din:

a) activități independente, realizate în mod individual și/sau într-o formă de asociere;

b) salarii și asimilate salariilor, prevăzute la art.75 alin.(1) - (3);

c) pensii;

d) activități agricole, silvicultură și piscicultură, altele decât cele prevăzute la art.104, realizate în mod individual și/sau într-o formă de asociere fără personalitate juridică.

(2) persoanele fizice, pentru veniturile realizate din venituri din salarii și asimilate salariilor prevăzute la art.75 alin.(1) - (3), ca urmare a desfășurării activității de creare de programe pentru calculator. Încadrarea în activitatea de creare de programe pentru calculator se face prin ordin comun al ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice, ministrului pentru societatea informațională, ministrului educației și cercetării științifice și al ministrului finanțelor publice.

(3) persoanele fizice, pentru veniturile din dividende, definite la art.7.

Categorii de venituri supuse impozitului pe venit

Art. 60. - Categoriile de venituri supuse impozitului pe venit, potrivit prevederilor prezentului titlu, sunt următoarele:

a) venituri din activități independente, definite conform art.66;

b) venituri din salarii și asimilate salariilor, definite conform art. 75;

c) venituri din cedarea folosinței bunurilor, definite conform art. 83;

d) venituri din investiții, definite conform art. 91;

e) venituri din pensii, definite conform art. 98;

f) venituri din activități agricole, silvicultură și piscicultură, definite conform art. 103;

g) venituri din premii și din jocuri de noroc, definite conform art. 107;

h) venituri din transferul proprietăților imobiliare, definite conform art. 110;

i) venituri din alte surse, definite conform art. 113 și 116.

Venituri neimpozabile

Art. 61. - În înțelesul impozitului pe venit, următoarele venituri nu sunt impozabile:

a) ajutoarele, indemnizațiile și alte forme de sprijin cu destinație specială, acordate din bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetele fondurilor speciale, bugetele locale și din alte fonduri publice, inclusiv cele din fonduri externe nerambursabile, precum și cele de aceeași natură primite de la alte persoane;

b) indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă acordate potrivit legii, persoanelor fizice, altele decât cele care obțin venituri din salarii și asimilate salariilor;

c) indemnizațiile pentru: risc maternal, maternitate, creșterea copilului și îngrijirea copilului bolnav, potrivit legii;

d) recompense acordate conform legii din fonduri publice;

e) veniturile realizate din valorificarea bunurilor mobile sub forma deșeurilor prin centrele de colectare, în vederea dezmembrării, care fac obiectul programelor naționale finanțate din bugetul de stat sau din alte fonduri publice;

f) sumele încasate din asigurări de orice fel reprezentând despăgubiri, sume asigurate, precum și orice alte drepturi, cu excepția câștigurilor primite de la societățile de asigurări ca urmare a contractului de asigurare încheiat între părți, cu ocazia tragerilor de amortizare;

g) despăgubirile în bani sau în natură primite de către o persoană fizică ca urmare a unui prejudiciu material suferit de aceasta, inclusiv despăgubirile reprezentând daunele morale;

h) sumele primite ca urmare a exproprierii pentru cauză de utilitate publică, conform legii;

i) sumele primite drept despăgubiri pentru pagube suportate ca urmare a calamităților naturale, precum și pentru cazurile de invaliditate sau deces, conform legii;

j) pensiile pentru invalizii de război, orfanii, văduvele/văduvii de război, pensiile acordate în cazurile de invaliditate sau de deces pentru personalul participant, potrivit legii, la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, pensiile acordate în cazurile de invaliditate sau de deces survenite în timpul sau din cauza serviciului, personalului încadrat în instituțiile publice de apărare, ordine publică și siguranță națională, sumele fixe pentru îngrijirea pensionarilor care au fost încadrați în gradul I de invaliditate, precum și pensiile, altele decât pensiile plătite din fonduri constituite prin contribuții obligatorii la un sistem de asigurări sociale, inclusiv cele din fonduri de pensii facultative și cele finanțate de la bugetul de stat;

k) sumele sau bunurile primite sub formă de sponsorizare sau mecenat, conform legii;

l) veniturile primite ca urmare a transferului dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile și mobile din patrimoniul personal, altele decât câștigurile din transferul titlurilor de valoare și/sau aurului financiar prevăzute la cap.V, precum și altele decât cele definite la cap.IX. Sunt considerate bunuri mobile la momentul înstrăinării și bunurile valorificate prin centrele de colectare, în vederea dezmembrării, care fac obiectul Programelor naționale finanțate din bugetul de stat sau din alte fonduri publice;

m) drepturile în bani și în natură primite de:

- militarii în termen, soldații și gradaților profesioniști care urmează modulul instruirii individuale, elevii, studenții și cursanții instituțiilor de învățământ din sectorul de apărare națională, ordine publică și siguranță națională;

- personalul militar, militarii în termen, polițiștii și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, rezerviști, pe timpul concentrării sau mobilizării;

n) bursele primite de persoanele care urmează orice formă de școlarizare sau perfecționare în cadru instituționalizat;

o) sumele sau bunurile, inclusiv titluri de valoare și aur financiar, primite cu titlu de moștenire ori donație. Pentru proprietățile imobiliare, în cazul moștenirilor și donațiilor se aplică reglementările prevăzute la art. 110 alin. (2) și (3);

p) veniturile primite de membrii misiunilor diplomatice și ai posturilor consulare pentru activitățile desfășurate în România în calitatea lor oficială, în condiții de reciprocitate, în virtutea regulilor generale ale dreptului internațional sau a prevederilor unor acorduri speciale la care România este parte;

q) veniturile nete în valută primite de membrii misiunilor diplomatice, oficiilor consulare și institutelor culturale ale României amplasate în străinătate, precum și veniturile în valută primite de personalul încadrat în instituțiile publice de apărare, ordine publică și siguranță națională, trimis în misiune permanentă în străinătate, în conformitate cu legislația în vigoare;

r) veniturile primite de oficialii organismelor și organizațiilor internaționale din activitățile desfășurate în România în calitatea lor oficială, cu condiția ca poziția acestora, de oficial, să fie confirmată de Ministerul Afacerilor Externe;

s) veniturile primite de cetățeni străini pentru activitatea de consultanță desfășurată în România, în conformitate cu acordurile de finanțare nerambursabilă încheiate de România cu alte state, cu organisme internaționale și organizații neguvernamentale;

ș) veniturile primite de cetățeni străini pentru activități desfășurate în România, în calitate de corespondenți de presă, cu condiția reciprocității acordate cetățenilor români pentru venituri din astfel de activități și cu condiția ca poziția acestor persoane să fie confirmată de Ministerul Afacerilor Externe;

t) sumele reprezentând diferența de dobândă subvenționată pentru creditele primite în conformitate cu legislația în vigoare;

ț) subvențiile primite pentru achiziționarea de bunuri, dacă subvențiile sunt acordate în conformitate cu legislația în vigoare;

u) veniturile reprezentând avantaje în bani și/sau în natură, stabilite potrivit legii, primite de persoanele cu handicap, veteranii de război, invalizii și văduvele de război, accidentații de război în afara serviciului ordonat, persoanele persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, cele deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, urmașii eroilor-martiri, răniților, luptătorilor pentru victoria Revoluției Române din

Decembrie 1989 și pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987, precum și persoanele persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice ;

v) premiile obținute de sportivii medaliați la campionatele mondiale, europene și la jocurile olimpice/paralimpice. Nu sunt venituri impozabile premiile, primele și indemnizațiile sportive acordate sportivilor, antrenorilor, tehnicienilor și altor specialiști, prevăzuți în legislația în materie, în vederea realizării obiectivelor de înaltă performanță: clasarea pe locurile 1-6 la campionatele europene, campionatele mondiale și jocurile olimpice/paralimpice, precum și calificarea și participarea la turneele finale ale campionatelor mondiale și europene, prima grupă valorică, precum și la jocurile olimpice/paralimpice, în cazul jocurilor sportive. De asemenea, nu sunt venituri impozabile primele și indemnizațiile sportive acordate sportivilor, antrenorilor, tehnicienilor și altor specialiști, prevăzuți de legislația în materie, în vederea pregătirii și participării la competițiile internaționale oficiale ale loturilor reprezentative ale României;

w) premiile și alte drepturi sub formă de cazare, masă, transport și altele asemenea, obținute de elevi și studenți în cadrul competițiilor interne și internaționale, inclusiv elevi și studenți nerezidenți în cadrul competițiilor desfășurate în România;

x) prima de stat acordată pentru economisirea și creditarea în sistem colectiv pentru domeniul locativ, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare;

y) veniturile de orice fel, în bani sau în natură, primite la predarea deșeurilor de echipamente electrice și electronice și a deșeurilor de ambalaje din patrimoniul personal;

z) alte venituri care nu sunt impozabile, așa cum sunt precizate la fiecare categorie de venit.

Reguli generale aplicabile veniturilor realizate din operațiunea de fiducie

Art. 62. - (1) Transferul de la constituitor la fiduciar al masei patrimoniale fiduciare nu generează venituri impozabile, în înțelesul prezentului titlu, la momentul transferului, pentru părțile implicate, respectiv constituitor și fiduciar, în cazul în care părțile respective sunt contribuabili potrivit titlului IV.

(2) Remunerația fiduciarului contribuabil potrivit titlului IV, notar public sau avocat, primită pentru administrarea masei patrimoniale constituie, în înțelesul prezentului titlu, venit din activitatea adiacentă și se supune impunerii cumulată cu veniturile din activitatea desfășurată de notar sau avocat, potrivit prevederilor cap. II "Venituri din activități independente".

(3) Tratatamentul fiscal al veniturilor realizate din administrarea masei patrimoniale de către fiduciar, altele decât remunerația fiduciarului, se stabilește în funcție de natura venitului respectiv și se supune impunerii potrivit regulilor proprii fiecărei categorii de venituri. La determinarea venitului impozabil nu se deduc pierderile fiscale ale constituitorului, acestea reprezentând pierderi definitive. În cazul în care constituitorul este contribuabil potrivit titlului IV, obligațiile fiscale ale acestuia în legătură cu masa patrimonială administrată vor fi îndeplinite de fiduciar.

(4) Venitul realizat în bani și în natură de beneficiarul persoană fizică la transferul masei patrimoniale de la fiduciar se supune impunerii potrivit prevederilor cap. X "Venituri din alte surse". Fac excepție veniturile realizate de beneficiar din transferul masei patrimoniale în situația în care acesta este constituitorul, caz în care veniturile respective sunt neimpozabile. Obligația evaluării veniturilor realizate, la prețul stabilit prin expertiză tehnică, la locul și la data primirii acestora, revine fiduciarului. Pierderile fiscale înregistrate din administrarea masei patrimoniale de către fiduciar reprezintă pierderi definitive și nu se deduc la determinarea venitului impozabil pentru beneficiar ulterior transferului masei patrimoniale de la fiduciar la beneficiarul persoană fizică.

Cotele de impozitare

Art. 63. - (1) Cota de impozit este de 16% și se aplică asupra venitului impozabil corespunzător fiecărei surse din fiecare categorie pentru determinarea impozitului pe veniturile din:

- a) activități independente;
- b) salarii și asimilate salariilor;
- c) cedarea folosinței bunurilor;
- d) investiții;
- e) pensii;
- f) activități agricole, silvicultură și piscicultură;
- g) premii;
- h) alte surse.

(2) Fac excepție de la prevederile alin. (1) cotele de impozit prevăzute expres pentru categoriile de venituri cuprinse în titlul IV.

(3) Începând cu data de 1 ianuarie 2019, pentru veniturile prevăzute la alin. (1), cota de impozit este de 14%.

Perioada impozabilă

Art. 64. - (1) Perioada impozabilă este anul fiscal care corespunde anului calendaristic.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), perioada impozabilă este inferioară anului calendaristic, în situația în care decesul contribuabilului survine în cursul anului.

Stabilirea deducerilor personale și a sumelor fixe

Art. 65. - (1) Deducerea personală, precum și celelalte sume fixe, exprimate în lei, se stabilesc prin ordin al ministrului finanțelor publice.

(2) Sumele sunt calculate prin rotunjire la zece lei, în sensul că fracțiunile sub 10 lei se majorează la 10 lei.

CAPITOLUL II

Venituri din activități independente

Definirea veniturilor din activități independente

Art. 66. - (1) Veniturile din activități independente cuprind veniturile din activități de producție, comerț, prestări de servicii, veniturile din profesii liberale și veniturile din drepturi de proprietate intelectuală, realizate în mod individual și/sau într-o formă de asociere, inclusiv din activități adiacente.

(2) Constituie venituri din profesii liberale veniturile obținute din prestarea de servicii cu caracter profesional, potrivit actelor normative speciale care reglementează organizarea și exercitarea profesiei respective.

(3) Veniturile din valorificarea sub orice formă a drepturilor de proprietate intelectuală provin din drepturi de autor și drepturi conexe dreptului de autor, brevete de invenție, desene și modele, mărci și indicații geografice, topografii pentru produse semiconductoare și altele asemenea.

Reguli generale de stabilire a venitului net anual din activități independente, determinat în sistem real, pe baza datelor din contabilitate

Art. 67. - (1) Venitul net anual din activități independente se determină în sistem real, pe baza datelor din contabilitate, ca diferență între venitul brut și cheltuielile deductibile efectuate în scopul realizării de venituri cu excepția situațiilor în care sunt aplicabile prevederile art. 68 și 69.

(2) Venitul brut cuprinde:

a) sumele încasate și echivalentul în lei al veniturilor în natură din desfășurarea activității;

b) veniturile sub formă de dobânzi din creanțe comerciale sau din alte creanțe utilizate în legătură cu o activitate independentă;

c) câștigurile din transferul activelor din patrimoniul afacerii, utilizate într-o activitate independentă, exclusiv contravaloarea bunurilor rămase după încetarea definitivă a activității;

d) veniturile din angajamentul de a nu desfășura o activitate independentă sau de a nu concura cu o altă persoană;

e) veniturile din anularea sau scutirea unor datorii de plată apărute în legătură cu o activitate independentă;

f) veniturile înregistrate de casele de marcat cu memorie fiscală, instalate ca aparate de taxat pe autovehiculele de transport persoane sau bunuri în regim de taxi.

(3) Nu sunt considerate venituri brute:

a) aporturile în numerar sau echivalentul în lei al aporturilor în natură făcute la începerea unei activități sau în cursul desfășurării acesteia;

b) sumele primite sub formă de credite bancare sau de împrumuturi de la persoane fizice sau juridice;

c) sumele primite ca despăgubiri;

d) sumele sau bunurile primite sub formă de sponsorizări și mecenat, conform legii sau donații.

(4) Condițiile generale pe care trebuie să le îndeplinească cheltuielile efectuate în scopul desfășurării activității independente, pentru a putea fi deduse, în funcție de natura acestora, sunt:

a) să fie efectuate în cadrul activităților independente, justificate prin documente;

b) să fie cuprinse în cheltuielile exercițiului financiar al anului în cursul căruia au fost plătite;

c) să reprezinte cheltuieli cu salariile și cele asimilate salariilor astfel cum sunt definite potrivit cap. III, cu excepțiile prevăzute de prezentul capitol;

d) să respecte regulile privind amortizarea, prevăzute în titlul II, după caz;

e) să respecte regulile privind deducerea cheltuielilor reprezentând investiții în mijloace fixe pentru cabinetele medicale, în conformitate cu prevederile art. 28 alin.(20);

f) să reprezinte cheltuieli cu prime de asigurare efectuate pentru:

1. active corporale sau necorporale din patrimoniul afacerii;

2. activele ce servesc ca garanție bancară pentru creditele utilizate în desfășurarea activității pentru care este autorizat contribuabilul;

3. bunurile utilizate în cadrul unor contracte de închiriere sau de leasing, potrivit clauzelor contractuale;

4. asigurarea de risc profesional;

g) să fie efectuate pentru salariați pe perioada delegării/detașării în altă localitate, în țară și în străinătate, în interesul serviciului, reprezentând indemnizațiile plătite acestora, precum și cheltuielile de transport și cazare;

h) să fie efectuate pe perioada deplasării contribuabilului care își desfășoară activitatea individual și/sau într-o formă de asociere, în țară și în străinătate, în scopul desfășurării activității, reprezentând cheltuieli de cazare și transport, altele decât cele prevăzute la alin.(7) lit.k);

i) să reprezinte contribuții profesionale obligatorii datorate, potrivit legii, organizațiilor profesionale din care fac parte contribuabilii;

j) să fie efectuate în scopul desfășurării activității și reglementate prin acte normative în vigoare;

(k) să reprezinte prețul de cumpărare sau valoarea stabilită prin expertiză tehnică la data dobândirii, după caz, pentru activele neamortizabile prevăzute la art.28 alin.(4), cheltuielile deductibile fiind înregistrate la momentul înstrăinării acestora.

(5) Următoarele cheltuieli sunt deductibile limitat:

a) cheltuielile de sponsorizare, mecenat, precum și pentru acordarea de burse private, efectuate conform legii, în limita unei cote de 5% din baza de calcul determinată conform alin.(6);

b) cheltuielile de protocol, în limita unei cote de 2% din baza de calcul determinată conform alin. (6);

c) cheltuielile sociale, în limita sumei obținute prin aplicarea unei cote de până la 2% asupra valorii anuale a cheltuielilor efectuate cu salariile personalului, pentru destinațiile prevăzute la art.25 alin.(3) lit.c) din titlul II, după caz;

d) scăzămintele, perisabilitățile, pierderile rezultate din manipulare/depozitare, potrivit legislației în materie, inclusiv cheltuielile cu bunuri cu termen depășit de valabilitate potrivit legii;

e) cheltuielile reprezentând tichetele de masă acordate de angajatori, potrivit legii;

f) cheltuielile reprezentând voucherele de vacanță acordate de angajatori, potrivit legii;

g) contribuțiile la un fond de pensii facultative potrivit Legii nr.204/2006 privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare și cele reprezentând contribuții la schemele de pensii facultative, calificate astfel în conformitate cu legislația privind pensiile facultative de către Autoritatea de Supraveghere Financiară, efectuate către entități autorizate, stabilite în state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European, precum și primele de asigurare voluntară de sănătate, conform Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare, plătite în scopul personal al contribuabilului,

indiferent dacă activitatea se desfășoară individual sau într-o formă de asociere, în limita echivalentului în lei a 650 euro anual pentru fiecare persoană;

h) cheltuielile efectuate pentru activitatea independentă, cât și în scopul personal al contribuabilului sau asociaților sunt deductibile numai pentru partea de cheltuială care este aferentă activității independente;

i) cheltuielile de funcționare, întreținere și reparații, aferente autoturismelor folosite de contribuabil sau membru asociat sunt deductibile limitat potrivit alin.(7) lit. k) la cel mult un singur autoturism aferent fiecărei persoane;

j) cheltuielile reprezentând contribuții obligatorii datorate pentru salariați inclusiv cele pentru asigurarea de accidente de muncă și boli profesionale, potrivit legii;

k) cheltuielile reprezentând contribuții de asigurări sociale, potrivit legii, datorate de către contribuabil în limita anuală stabilită potrivit prevederilor Titlului V - "Contribuții sociale obligatorii", indiferent dacă activitatea se desfășoară individual și/sau într-o formă de asociere. Deducerea cheltuielilor se efectuează de organul fiscal competent la recalcularea venitului net anual/ pierderii nete anuale, potrivit prevederilor art.74.

l) cheltuieli pentru asigurarea securității și sănătății în muncă, potrivit legii;

m) dobânzi aferente împrumuturilor de la persoane fizice și juridice, altele decât instituțiile care desfășoară activitatea de creditare cu titlu profesional, utilizate în desfășurarea activității, pe baza contractului încheiat între părți, în limita nivelului dobânzii de referință a Băncii Naționale a României, pentru împrumuturile în lei, în vigoare la data restituirii împrumutului și respectiv, nivelul ratei dobânzii pentru împrumuturile în valută, prevăzută la art.27 alin. (7), lit. b);

n) cheltuielile efectuate de utilizator, reprezentând chiria - rata de leasing - în cazul contractelor de leasing operațional, respectiv cheltuielile cu amortizarea și dobânzile pentru contractele de leasing financiar, stabilite în conformitate cu prevederile privind operațiunile de leasing și societățile de leasing;

o) cotizații plătite la asociațiile profesionale în limita a 4000 euro anual;

p) cheltuielile reprezentând contribuțiile profesionale obligatorii datorate, potrivit legii, organizațiilor profesionale din care fac parte contribuabilii, în limita a 5% din venitul brut realizat.

(6) Baza de calcul se determină ca diferență între venitul brut și cheltuielile deductibile, altele decât cheltuielile de sponsorizare, mecenat, pentru acordarea de burse private, cheltuielile de protocol.

(7) Nu sunt cheltuieli deductibile:

a) sumele sau bunurile utilizate de contribuabil pentru uzul personal sau al familiei sale;

b) cheltuielile corespunzătoare veniturilor neimpozabile ale căror surse se află pe teritoriul României sau în străinătate;

c) impozitul pe venit datorat potrivit prezentului titlu, inclusiv impozitul pe venitul realizat în străinătate;

d) cheltuielile cu primele de asigurare, altele decât cele prevăzute la alin. (4) lit. f), la alin. (5) lit. g) și cele efectuate pentru persoanele care obțin venituri din salarii și asimilate salariilor, definite potrivit prevederilor capitolului III din prezentul titlu;

e) donații de orice fel;

f) dobânzile/majorările de întârziere, amenzile, sumele sau valoarea bunurilor confiscate ca urmare a încălcării dispozițiilor legale în vigoare și penalitățile, datorate autorităților române/străine, potrivit prevederilor legale, cu excepția celor plătite conform clauzelor din contractele comerciale încheiate cu aceste autorități;

g) ratele aferente creditelor angajate;

h) cheltuielile de achiziționare sau de fabricare a bunurilor și a drepturilor amortizabile din Registrul-inventar;

i) cheltuielile privind bunurile constatate lipsă din gestiune sau degradate și neimputabile, dacă inventarul nu este acoperit de o poliță de asigurare;

j) impozitul pe venit suportat de plătitorul venitului în contul beneficiarilor de venit;

k) 50% din cheltuielile aferente vehiculelor rutiere motorizate care nu sunt utilizate exclusiv în scopul desfășurării activității și a căror masă totală maximă autorizată nu depășește 3.500 kg și nu au mai mult de 9 scaune de pasageri, incluzând și scaunul șoferului, aflate în proprietate sau în folosință. Aceste cheltuieli sunt integral deductibile pentru situațiile în care vehiculele respective se înscriu în oricare dintre următoarele categorii:

1. vehiculele utilizate exclusiv pentru servicii de urgență, servicii de pază și protecție și servicii de curierat;

2. vehiculele utilizate de agenții de vânzări și de achiziții;

3. vehiculele utilizate pentru transportul de persoane cu plată, inclusiv pentru serviciile de taximetrie;

4. vehiculele utilizate pentru prestarea de servicii cu plată, inclusiv pentru închirierea către alte persoane sau pentru instruire de către școlile de șoferi;

5. vehiculele utilizate ca mărfuri în scop comercial.

Cheltuielile care intră sub incidența acestor prevederi nu includ cheltuielile privind amortizarea.

În cazul vehiculelor rutiere motorizate, aflate în proprietate sau în folosință, care nu fac obiectul limitării deducerii cheltuielilor se vor aplica regulile generale de deducere.

Modalitatea de aplicare a acestor prevederi se stabilește prin normele metodologice date în aplicarea art.67 ;

l) cheltuieli reprezentând contribuții de asigurări sociale de sănătate prevăzute la titlul V - "Contribuții sociale obligatorii", pentru contribuabili, indiferent dacă activitatea se desfășoară individual și/sau într-o formă de asociere;

m) alte sume prevăzute prin legislația în vigoare.

(8) Contribuabilii pentru care determinarea venitului anual se efectuează în sistem real au obligația să completeze Registrul de evidență fiscală, în vederea stabilirii venitului net anual.

(9) Modelul și conținutul Registrului de evidență fiscală se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor publice.

Stabilirea venitului net anual pe baza normelor de venit

Art.68. - (1) În cazul contribuabililor care realizează venituri din activități independente, altele decât venituri din profesii liberale și din drepturi de proprietate intelectuală, definite la art.66, venitul net anual se determină pe baza normelor de venit de la locul desfășurării activității.

(2) Ministerul Finanțelor Publice elaborează nomenclatorul activităților pentru care venitul net se poate determina pe baza normelor anuale de venit, care se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor publice, în conformitate cu activitățile din Clasificarea activităților din economia națională - CAEN, aprobată prin hotărâre a Guvernului. Direcțiile generale regionale ale finanțelor publice, respectiv a municipiului București au următoarele obligații:

a) stabilirea nivelului normelor de venit;

b) publicarea acestora, anual, în cursul trimestrului IV al anului anterior celui în care urmează a se aplica.

(3) Norma de venit pentru fiecare activitate desfășurată de contribuabil nu poate fi mai mică decât salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată, în vigoare la momentul stabilirii acesteia, înmulțit cu 12. Prevederile prezentului alineat se aplică și în cazul în care activitatea se desfășoară în cadrul unei asocieri fără personalitate juridică, norma de venit fiind stabilită pentru fiecare membru asociat.

(4) La stabilirea normelor anuale de venit, plafonul de venit determinat prin înmulțirea cu 12 a salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată reprezintă venitul net anual înainte de aplicarea criteriilor. Criteriile pentru stabilirea normelor de venit de către direcțiile generale regionale ale finanțelor publice sunt cele prevăzute în normele metodologice.

(5) În cazul în care un contribuabil desfășoară o activitate independentă, care generează venituri din activități independente, altele decât venituri din profesii liberale și din drepturi de

proprietate intelectuală, definite la art.66, pe perioade mai mici decât anul calendaristic, norma de venit aferentă acelei activități se corectează astfel încât să reflecte perioada de an calendaristic în care a fost desfășurată activitatea respectivă.

(6) Dacă un contribuabil desfășoară două sau mai multe activități care generează venituri din activități independente, altele decât venituri din profesii liberale și din drepturi de proprietate intelectuală, definite la art.66, venitul net din aceste activități se stabilește prin însumarea nivelului normelor de venit corespunzătoare fiecărei activități.

(7) În cazul în care un contribuabil desfășoară o activitate inclusă în nomenclatorul prevăzut la alin. (2) și o altă activitate independentă, venitul net anual se determină în sistem real, pe baza datelor din contabilitate, potrivit prevederilor art.67.

(8) Contribuabilii care desfășoară activități pentru care venitul net se determină pe bază de norme de venit au obligația să completeze numai partea referitoare la venituri din Registrul de evidență fiscală și nu au obligații privind evidența contabilă.

(9) Contribuabilii pentru care venitul net se determină pe bază de norme de venit și care în anul fiscal anterior au înregistrat un venit brut anual mai mare decât echivalentul în lei al sumei de 100.000 euro, începând cu anul fiscal următor, au obligația determinării venitului net anual în sistem real. Această categorie de contribuabili are obligația să completeze corespunzător și să depună declarația privind venitul estimat/norma de venit până la data de 31 ianuarie inclusiv. Cursul de schimb valutar utilizat pentru determinarea echivalentului în lei al sumei de 100.000 euro este cursul de schimb mediu anual comunicat de Banca Națională a României, la sfârșitul anului fiscal.

Stabilirea venitului net anual din drepturile de proprietate intelectuală

Art. 69. - (1) Venitul net din drepturile de proprietate intelectuală, inclusiv din crearea unor lucrări de artă monumentală, se stabilește prin scăderea din venitul brut a următoarelor cheltuieli:

- a) o cheltuială deductibilă egală cu 40% din venitul brut;
- b) cheltuieli reprezentând contribuții sociale datorate potrivit legii, altele decât contribuții de asigurări sociale de sănătate prevăzute la titlul V - "Contribuții sociale obligatorii".Deducerea contribuțiilor sociale datorate se efectuează de organul fiscal competent la recalcularea venitului net anual/ pierderii nete anuale, potrivit prevederilor art.74.

(2) În cazul exploatării de către moștenitori a drepturilor de proprietate intelectuală, precum și în cazul remunerației reprezentând dreptul de suită și al remunerației compensatorii pentru copia privată, venitul net se determină prin scăderea din venitul brut a sumelor ce revin

organismelor de gestiune colectivă sau altor plătitori de asemenea venituri, potrivit legii, fără aplicarea cotei forfetare de cheltuieli prevăzute la alin. (1) .

(3) Pentru determinarea venitului net din drepturi de proprietate intelectuală, contribuabilii pot completa numai partea referitoare la venituri din Registrul de evidență fiscală sau își îndeplinesc obligațiile declarative direct pe baza documentelor emise de plătitorul de venit. Contribuabilii care își îndeplinesc obligațiile declarative direct pe baza documentelor emise de plătitorul de venit au obligația să arhiveze și să păstreze documentele justificative cel puțin în limita termenului prevăzut de lege și nu au obligații privind conducerea evidenței contabile.

Opțiunea de a stabili venitul net anual, utilizându-se datele din contabilitate

Art.70. - (1) Contribuabilii care obțin venituri din activități independente, impuși pe bază de norme de venit, precum și cei care obțin venituri din drepturi de proprietate intelectuală au dreptul să opteze pentru determinarea venitului net în sistem real, potrivit art.67.

(2) Opțiunea de a determina venitul net în sistem real, pe baza datelor din contabilitate, potrivit prevederilor art.67, este obligatorie pentru contribuabil pe o perioadă de 2 ani fiscali consecutivi și se consideră reînnoită pentru o nouă perioadă dacă contribuabilul nu solicită revenirea la sistemul anterior, prin completarea corespunzătoare a declarației privind venitul estimat/norma de venit și depunerea formularului la organul fiscal competent până la data de 31 ianuarie inclusiv a anului următor expirării perioadei de 2 ani.

(3) Opțiunea pentru determinarea venitului net în sistem real se exercită prin completarea declarației privind venitul estimat/norma de venit cu informații privind determinarea venitului net anual în sistem real și depunerea formularului la organul fiscal competent până la data de 31 ianuarie inclusiv, în cazul contribuabililor care au desfășurat activitate în anul precedent, respectiv în termen de 30 de zile de la începerea activității, în cazul contribuabililor care încep activitatea în cursul anului fiscal.

Reținerea la sursă a impozitului reprezentând plăți anticipate pentru veniturile din drepturile de proprietate intelectuală

Art.71. - (1) Pentru veniturile din drepturi de proprietate intelectuală, plătitorii veniturilor, persoane juridice sau alte entități care au obligația de a conduce evidență contabilă au și obligațiile de a calcula, de a reține și de a plăti impozitul corespunzător sumelor plătite prin reținere la sursă, reprezentând plăți anticipate, din veniturile plătite.

(2) Impozitul ce trebuie reținut se stabilește prin aplicarea cotei de impunere de 10% la venitul brut din care se deduce contribuția de asigurări sociale reținută la sursă potrivit

prevederilor titlului V -"Contribuții sociale obligatorii". Contribuția de asigurări sociale de sănătate prevăzută la titlul V nu este cheltuială deductibilă

(3) Impozitul ce trebuie reținut se plătește la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a fost plătit venitul.

(4) Plătitorii de venituri prevăzuți la alin.(1) nu au obligația calculării, reținerii la sursă și plății impozitului reprezentând plată anticipată din veniturile plătite dacă efectuează plăți către asocierile fără personalitate juridică, precum și către entități cu personalitate juridică care organizează și conduc contabilitate proprie, potrivit legii, pentru care plata impozitului pe venit se face de către fiecare asociat, pentru venitul său propriu.

Opțiunea pentru stabilirea impozitului final pentru veniturile din drepturi de proprietate intelectuală

Art. 72. - (1) Contribuabilii care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală în condițiile menționate la art.71 pot opta pentru stabilirea impozitului pe venit ca impozit final. Opțiunea de impunere a venitului brut se exercită în scris în momentul încheierii fiecărui raport juridic/contract și este aplicabilă veniturilor realizate ca urmare a activității desfășurate pe baza acestuia.

(2) Impozitul pe venit se calculează prin reținere la sursă la momentul plății veniturilor de către plătitorii veniturilor, persoane juridice sau alte entități care au obligația de a conduce evidență contabilă, prin aplicarea cotei de 16% asupra venitului brut din care se deduce cota forfetară de cheltuieli, după caz, și contribuția de asigurări sociale reținută la sursă potrivit prevederilor titlului V. "Contribuții sociale obligatorii". Contribuția de asigurări sociale de sănătate prevăzută la titlul V nu este cheltuială deductibilă.

(3) Impozitul calculat și reținut reprezintă impozit final.

(4) Impozitul astfel reținut se plătește la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a fost reținut.

(5) Contribuabilii nu au obligații de completare a Registrului de evidență fiscală și de conducere a evidenței contabile.

Plăți anticipate ale impozitului pe veniturile din activități independente

Art. 73. - (1) Contribuabilii care realizează venituri din activități independente au obligația să efectueze plăți anticipate în contul impozitului anual datorat la bugetul de stat, potrivit art.120, cu excepția veniturilor prevăzute la art.71, pentru care plata anticipată se efectuează prin reținere la sursă sau pentru care impozitul este final, potrivit prevederilor art.72.

(2) Impozitul reținut la sursă de către plătitori pentru veniturile obținute din valorificarea bunurilor mobile sub forma deșeurilor din patrimoniul afacerii, prevăzute la art.113 alin. (2) lit. e), calculat prin aplicarea cotei de 16% asupra venitului brut, reprezintă plată anticipată în contul impozitului anual datorat de către contribuabilii care realizează, individual sau într-o formă de asociere, venituri din activități independente determinate în sistem real, pe baza datelor din contabilitate, potrivit prevederilor art.66. Plățile anticipate vor fi luate în calcul la definitivarea impozitului anual de către organul fiscal competent.

Recalcularea și impozitarea venitului net din activități independente

Art. 74. - (1) Organul fiscal competent are obligația recalculării venitului net anual/pierderii nete anuale, stabilit pe baza Declarației privind venitul realizat, prin deducerea din venitul net anual a contribuției de asigurări sociale datorate, potrivit Titlului V.

(2) Venitul net anual recalculat din activități independente se impozitează potrivit prevederilor capitolul XI din prezentul titlu.

CAPITOLUL III

Venituri din salarii și asimilate salariilor

Definirea veniturilor din salarii și asimilate salariilor

Art. 75. - (1) Sunt considerate venituri din salarii toate veniturile în bani și/sau în natură obținute de o persoană fizică rezidentă sau nerezidentă ce desfășoară o activitate în baza unui contract individual de muncă, a unui raport de serviciu, act de detașare sau a unui statut special prevăzut de lege, indiferent de perioada la care se referă, de denumirea veniturilor ori de forma sub care ele se acordă, inclusiv indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă acordate persoanelor care obțin venituri din salarii și asimilate salariilor.

(2) Regulile de impunere proprii veniturilor din salarii se aplică și următoarelor tipuri de venituri, considerate asimilate salariilor:

a) indemnizațiile din activități desfășurate ca urmare a unei funcții de demnitate publică, stabilite potrivit legii;

b) indemnizațiile din activități desfășurate ca urmare a unei funcții alese în cadrul persoanelor juridice fără scop patrimonial;

c) solda lunară acordată potrivit legii;

d) sumele din profitul net convenite administratorilor societăților, potrivit legii sau actului constitutiv, după caz, precum și participarea la profitul unității pentru managerii cu contract de management, potrivit legii;

- e) sume reprezentând participarea salariaților la profit, potrivit legii;
- f) remunerația obținută de directorii cu contract de mandat și de membrii directoratului de la societățile administrate în sistem dualist și ai consiliului de supraveghere, potrivit legii, precum și drepturile convenite managerilor, în baza contractului de management prevăzut de lege;
- g) remunerația primită de președintele asociației de proprietari sau de alte persoane, în baza contractului de mandat, potrivit legii privind înființarea, organizarea și funcționarea asociațiilor de proprietari;
- h) sumele primite de membrii fondatori ai societăților constituite prin subscripție publică;
- i) sumele primite de membrii comisiei de cenzori sau comitetului de audit, după caz, precum și sumele primite pentru participarea în consilii, comisii, comitete și altele asemenea;
- j) sumele primite de reprezentanții în organisme tripartite, potrivit legii;
- k) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, primite de salariați, potrivit legii, pe perioada delegării/detașării, după caz, în altă localitate, în țară și în străinătate, în interesul serviciului, pentru partea care depășește limita a de 2,5 ori nivelul legal stabilit prin hotărâre a Guvernului pentru personalul din instituțiile publice. Aceste prevederi se aplică și în cazul salariaților reprezentanțelor din România ale persoanelor juridice străine;
- l) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, primite de salariații care au stabilite raporturi de muncă cu angajatori nerezidenți, pe perioada delegării/detașării, după caz, în România, în interesul serviciului, pentru partea care depășește nivelul legal stabilit prin hotărâre a Guvernului pentru țara de rezidență a angajatorului nerezident de care ar beneficia personalul din instituțiile publice din România dacă s-ar deplasa în țara respectivă;
- m) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, primite pe perioada deplasării, în altă localitate, în țară și în străinătate, în interesul desfășurării activității, astfel cum este prevăzut în raportul juridic, de către administratorii stabiliți potrivit actului constitutiv, contractului de administrare/mandat, de către directorii care își desfășoară activitatea în baza contractului de mandat potrivit legii, de către membrii directoratului de la societățile administrate în sistem dualist și ai consiliului de supraveghere, potrivit legii, precum și de către manageri, în baza contractului de management prevăzut de lege, pentru partea care depășește limita a de 2,5 ori nivelul legal stabilit prin hotărâre a Guvernului pentru personalul din instituțiile publice;
- n) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, primite pe perioada deplasării în România, în interesul desfășurării activității, de către administratori sau directori, care au raporturi juridice stabilite cu entități nerezidente, astfel cum este prevăzut în raporturile juridice respective, pentru partea care depășește nivelul legal stabilit prin hotărâre a Guvernului pentru țara de rezidență a entității nerezidente de care ar beneficia personalul din instituțiile publice din România dacă s-ar deplasa în țara respectivă;

o) remunerația administratorilor societăților, companiilor/societăților naționale și regiilor autonome, desemnați/numiți în condițiile legii, precum și sumele primite de reprezentanții în adunarea generală a acționarilor și în consiliul de administrație;

p) sume reprezentând salarii/solde, diferențe de salarii/solde, dobânzi acordate în legătură cu acestea, precum și actualizarea lor cu indicii de inflație, stabilite în baza unor hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile/ hotărâri judecătorești definitive și executorii;

q) indemnizațiile lunare plătite conform legii de angajatori pe perioada de neconcurență, stabilite conform contractului individual de muncă;

r) remunerația brută primită pentru activitatea prestată de zilieri, potrivit legii.

s) orice alte sume sau avantaje.

(3) Avantajele, în bani sau în natură, cu excepția celor prevăzute la alin.(4), primite în legătură cu o activitate menționată la alin. (1) și (2) includ, însă nu sunt limitate la:

a) utilizarea oricărui bun, inclusiv a unui vehicul de orice tip, din patrimoniul afacerii sau inchiriat de la o terță persoană, în scop personal, cu excepția deplasării pe distanță dus-întors de la domiciliu sau reședință la locul de muncă/locul desfășurării activității;

b) cazare, hrană, îmbrăcăminte, personal pentru munci casnice, precum și alte bunuri sau servicii oferite gratuit sau la un preț mai mic decât prețul pieței;

c) împrumuturi nerambursabile;

d) anularea unei creanțe a angajatorului asupra angajatului;

e) abonamentele și costul convorbirilor telefonice, inclusiv cartelele telefonice, în scop personal;

f) permise de călătorie pe orice mijloace de transport, folosite în scopul personal;

g) primele de asigurare plătite de către suportator pentru angajații proprii sau alt beneficiar de venituri din salarii și asimilate salariilor, la momentul plății primei respective, altele decât cele obligatorii și cele care se încadrează în condițiile prevăzute la alin. (4) lit.ș);

h) tichete-cadou acordate potrivit legii, cu excepția destinațiilor și limitelor prevăzute la alin.(4), lit.a), tichete de masă, vouchere de vacanță și tichete de creșă, acordate potrivit legii.

(4) Următoarele venituri nu sunt impozabile, în înțelesul impozitului pe venit:

a) ajutoarele de înmormântare, ajutoarele pentru bolile grave și incurabile, ajutoarele pentru dispozitive medicale, ajutoarele pentru naștere, ajutoarele pentru pierderi produse în gospodăriile proprii ca urmare a calamităților naturale, veniturile reprezentând cadouri în bani și/sau în natură, inclusiv tichete cadou, oferite salariaților cât și cele oferite pentru copiii minori ai acestora, contravaloarea transportului la și de la locul de muncă al salariatului, contravaloarea serviciilor turistice și/sau de tratament, inclusiv transportul, pe perioada concediului, pentru

salariații proprii și membrii de familie ai acestora, acordate de angajator pentru salariații proprii sau alte persoane, astfel cum este prevăzut în contractul de muncă.

Cadourile, inclusiv tichetele cadou, oferite de angajatori salariaților cât și cele oferite în beneficiul copiilor minori ai acestora, cu ocazia Paștelui, zilei de 1 iunie, Crăciunului și a sărbătorilor similare ale altor culte religioase, precum și cadourile, inclusiv tichetele cadou, oferite salariaților cu ocazia zilei de 8 martie sunt neimpozabile, în măsura în care valoarea acestora pentru fiecare persoană în parte, cu fiecare ocazie din cele de mai sus, nu depășește 150 lei.

Nu sunt incluse în veniturile salariale și nu sunt impozabile nici veniturile de natura celor prevăzute mai sus, realizate de persoane fizice, dacă aceste venituri sunt primite în baza unor legi speciale și finanțate din buget;

b) drepturile de hrană acordate de angajatori angajaților, în conformitate cu legislația în vigoare;

c) hrană acordată de angajatori angajaților, în cazul în care potrivit legislației în materie este interzisă introducerea alimentelor în incinta unității;

d) contravaloarea folosinței locuinței de serviciu sau a locuinței din incinta unității ori căminului militar de garnizoană și de unitate, potrivit repartiției de serviciu, numirii conform legii sau specificității activității prin cadrul normativ specific domeniului de activitate, compensația lunară pentru chirie pentru personalul din sectorul de apărare națională, ordine publică și siguranță națională, precum și compensarea diferenței de chirie, suportată de persoana fizică, conform legilor speciale;

e) cazarea și contravaloarea chiriei pentru locuințele puse la dispoziția persoanelor cu rol de reprezentare a intereselor publice, a angajaților consulari și diplomatici care lucrează în afara țării, în conformitate cu legislația în vigoare;

f) contravaloarea echipamentelor tehnice, a echipamentului individual de protecție și de lucru, a alimentației de protecție, a medicamentelor și materialelor igienico-sanitare, a altor drepturi privind sănătatea și securitatea în muncă, precum și a uniformelor obligatorii și a drepturilor de echipament, ce se acordă potrivit legislației în vigoare;

g) contravaloarea cheltuielilor de deplasare pentru transportul între localitatea în care angajații își au reședința și localitatea unde se află locul de muncă al acestora, pentru situațiile în care nu se asigură locuința sau nu se suportă contravaloarea chiriei, conform legii;

h) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, primite de salariați, potrivit legii, pe perioada delegării/detașării, după caz, în altă localitate, în țară și în străinătate, în interesul serviciului, în limita a de 2,5 ori nivelul legal stabilit prin hotărâre a Guvernului pentru

personalul din instituțiile publice, precum și cele primite pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare;

i) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, primite de salariații care au stabilite raporturi de muncă cu angajatori nerezidenți, pe perioada delegării/detașării, după caz, în România, în interesul serviciului, în limita nivelului legal stabilit prin hotărâre a Guvernului pentru țara de rezidență a angajatorului nerezident, de care ar beneficia personalul din instituțiile publice din România dacă s-ar deplasa în țara respectivă, precum și cele primite pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare;

j) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, primite pe perioada deplasării, în altă localitate, în țară și în străinătate, în interesul desfășurării activității, astfel cum este prevăzut în raportul juridic, de către administratorii stabiliți potrivit actului constitutiv, contractului de administrare/mandat, de către directorii care își desfășoară activitatea în baza contractului de mandat potrivit legii, de către membrii directoratului de la societățile administrate în sistem dualist și ai consiliului de supraveghere, potrivit legii, și de către manageri, în baza contractului de management prevăzut de lege, în limita a de 2,5 ori nivelul legal stabilit prin hotărâre a Guvernului pentru personalul din instituțiile publice, precum și cele primite pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare. Plafonul zilnic neimpozabil se acordă numai dacă durata deplasării este mai mare de 12 ore, considerându-se fiecare 24 de ore câte o zi de deplasare în interesul desfășurării activității;

k) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, primite pe perioada deplasării în România, în interesul desfășurării activității, de către administratori sau directori, care au raporturi juridice stabilite cu entități nerezidente, astfel cum este prevăzut în raporturile juridice respective, pentru partea care depășește nivelul legal stabilit prin hotărâre a Guvernului pentru țara de rezidență a entității nerezidente de care ar beneficia personalul din instituțiile publice din România dacă s-ar deplasa în țara respectivă, precum și cele primite pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare. Plafonul zilnic neimpozabil se acordă numai dacă durata deplasării este mai mare de 12 ore, considerându-se fiecare 24 de ore câte o zi de deplasare în interesul desfășurării activității;

l) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură primite de persoanele fizice care desfășoară o activitate în baza unui statut special prevăzut de lege pe perioada deplasării, respectiv delegării sau detașării, în altă localitate, în țară și în străinătate, în limitele prevăzute de actele normative speciale aplicabile acestora, precum și cele primite pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare;

m) sumele primite, potrivit dispozițiilor legale, pentru acoperirea cheltuielilor de mutare în interesul serviciului;

n) indemnizațiile de instalare ce se acordă o singură dată, la încadrarea într-o unitate situată într-o altă localitate decât cea de domiciliu, în primul an de activitate după absolvirea studiilor, în limita unui salariu de bază la angajare, precum și indemnizațiile de instalare și mutare acordate personalului din instituțiile publice, potrivit legii.

o) sumele sau avantajele primite de persoane fizice din activități dependente desfășurate într-un stat străin, indiferent de tratamentul fiscal din statul respectiv. Fac excepție veniturile salariale plătite de către sau în numele unui angajator care este rezident în România ori are sediul permanent în România, care sunt impozabile în România numai în situația în care România are drept de impunere;

p) cheltuielile efectuate de angajatori/plătitori pentru pregătirea profesională și perfecționarea angajaților, administratorilor stabiliți potrivit actului constitutiv, contractului de administrare/mandat și directorilor care își desfășoară activitatea în baza contractului de mandat potrivit legii, astfel cum este prevăzut în raporturile juridice respective, pregătire legată de activitatea desfășurată de persoanele respective pentru angajator/plătitor;

q) costul abonamentelor telefonice și al convorbirilor telefonice, inclusiv cartelele telefonice, efectuate în vederea îndeplinirii sarcinilor de serviciu;

r) avantajele sub forma dreptului la stock options plan, la momentul acordării și la momentul exercitării acestora;

s) diferența favorabilă dintre dobânda preferențială stabilită prin negociere și dobânda practică pe piață, pentru credite și depozite;

ș) contribuțiile la un fond de pensii facultative potrivit Legii nr.204/2006, cu modificările și completările ulterioare și cele reprezentând contribuții la scheme de pensii facultative, calificate astfel în conformitate cu legislația privind pensiile facultative de către Autoritatea de Supraveghere Financiară, administrate de către entități autorizate stabilite în state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European, precum și primele de asigurare voluntară de sănătate conform Legii nr.95/2006, cu modificările și completările ulterioare, suportate de angajator pentru angajații proprii, în limita a 650 euro anual pentru fiecare persoană.

(5) Avantajele primite în bani și în natură și imputate salariatului în cauză nu se impozitează.

(6) Indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, impozabile, primite pe perioada delegării în altă localitate, în România și în străinătate, se consideră venituri aferente lunii în care se aprobă decontul. Impozitul se calculează și se reține prin cumularea cu veniturile din salarii și asimilate salariilor aferente lunii respective, iar plata impozitului la bugetul de stat se efectuează lunar sau trimestrial potrivit prevederilor art.79 și 81, după caz.

(7) Pentru indemnizații și orice alte sume de aceeași natură, impozabile, primite pe perioada detașării/deplasării, potrivit prevederilor alin.(2) lit. k) - n), impozitul se calculează și se reține la fiecare plată, iar plata impozitului la bugetul de stat se efectuează lunar sau trimestrial potrivit prevederilor art.79 și 81, după caz.

Deducere personală

Art. 76. - (1) Persoanele fizice prevăzute la art. 58 alin. (1) lit. a) și alin. (2) au dreptul la deducerea din venitul net lunar din salarii a unei sume sub formă de deducere personală, acordată pentru fiecare lună a perioadei impozabile numai pentru veniturile din salarii la locul unde se află funcția de bază.

(2) Deducerea personală se acordă pentru persoanele fizice care au un venit lunar brut de până la 1.500 lei inclusiv, astfel:

- i) pentru contribuabilii care nu au persoane în întreținere - 300 lei;
- ii) pentru contribuabilii care au o persoană în întreținere - 400 lei;
- iii) pentru contribuabilii care au două persoane în întreținere - 500 lei;
- iv) pentru contribuabilii care au trei persoane în întreținere - 600 lei;
- v) pentru contribuabilii care au patru sau mai multe persoane în întreținere - 800 lei.

Pentru contribuabilii care realizează venituri brute lunare din salarii cuprinse între 1.501 lei și 3.000 lei, inclusiv, deducerile personale sunt degresive față de cele de mai sus și se stabilesc prin ordin al ministrului finanțelor publice.

Pentru contribuabilii care realizează venituri brute lunare din salarii de peste 3.000 lei nu se acordă deducerea personală.

(3) Persoana în întreținere poate fi soția/soțul, copiii sau alți membri de familie, rudele contribuabilului sau ale soțului/soției acestuia până la gradul al doilea inclusiv, ale cărei venituri, impozabile și neimpozabile, nu depășesc 300 lei lunar.

(4) În cazul în care o persoană este întreținută de mai mulți contribuabili, suma reprezentând deducerea personală se atribuie unui singur contribuabil, conform înțelegerii între părți.

(5) Copiii minori, în vârstă de până la 18 ani împliniți, ai contribuabilului sunt considerați întreținuți.

(6) Suma reprezentând deducerea personală se acordă pentru persoanele aflate în întreținerea contribuabilului, pentru acea perioadă impozabilă din anul fiscal în care acestea au fost întreținute. Perioada se rotunjește la luni întregi în favoarea contribuabilului.

(7) Nu sunt considerate persoane aflate în întreținere persoanele fizice care dețin terenuri agricole și silvice în suprafață de peste 10.000 m² în zonele colinare și de șes și de peste 20.000 m² în zonele montane.

(8) Deducerea personală determinată potrivit prezentului articol nu se acordă personalului trimis în misiune permanentă în străinătate, potrivit legii.

Deducere specială pentru credite rescadente

Art. 77. - (1) Deducerea specială pentru credite rescadente poate fi acordată pentru o singură rescadență aprobată unei persoane fizice, potrivit legii.

(2) Deducerea specială reglementată de prevederile alin.(1) poate fi aplicată în cazul creditelor acordate de instituțiile de credit atât persoane juridice române cât și sucursale ale instituțiilor de credit persoane juridice străine și de instituțiile financiare nebancare persoane juridice române, înscrise în Registrul general al Băncii Naționale a României, denumite în continuare împrumutători, care au optat pentru rescadențarea creditelor, potrivit legii.

(3) Persoanele fizice prevăzute la art.58 alin.(1) lit.a) și alin.(2), care sunt titulare ale unor contracte de credite supuse rescadențării, potrivit legii au dreptul la deducerea din venitul net lunar din salarii a unei sume sub formă de deducere specială pentru credite, acordată pentru fiecare lună a perioadei impozabile, numai pentru veniturile din salarii realizate la locul unde se află funcția de bază. Același regim fiscal se aplică și în cazul moștenitorilor care au preluat contractele de credite rescadente, precum și garanților care au preluat prin novație credite rescadente, în cazul în care sunt îndeplinite condițiile de acordare a facilității.

(4) Deducerea specială pentru credite nu se mai acordă începând cu luna în care plățile au înregistrat o întârziere mai mare de 90 zile calendaristice consecutive față de data scadenței stabilite conform noului grafic de rambursare.

Împrumutătorul are obligația notificării angajatorului/plătitorului de venituri din salarii cu privire la întârzierea care depășește această perioadă, iar împrumutatul nu mai beneficiază de deducerea specială pentru credite.

(5) Deducerea specială pentru credite se acordă lunar la locul unde se acordă și deducerea personală pentru contribuabilii care obțin venituri din salarii la funcția de bază. În cazul în care contribuabilul se mută în cursul unei luni la un alt angajator, deducerea specială pentru credite se acordă numai la primul angajator pentru luna respectivă, iar în cazul celui detașat pentru care plata veniturilor din salarii se efectuează de entitatea la care a fost detașat, deducerea respectivă se acordă la această entitate.

În cazul mutării/detașării contribuabilul are obligația înștiințării împrumutătorului și prezentării noului angajator/plătitor de venituri din salarii a documentelor necesare acordării deducerii speciale pentru credite.

(6) Deducerea se acordă lunar, pe o perioadă egală cu prelungirea duratei inițiale a creditului, dar nu mai mult de doi ani, și reprezintă rata lunara din această perioadă, dar nu mai mult de 1.500 lei/lună.

(7) În cazul creditelor în valută echivalentul în lei al deducerii acordate se stabilește utilizând cursul de schimb al Băncii Naționale a României pentru ziua în care s-a efectuat plata, comunicat de Banca Națională a României în cursul zilei anterioare.

(8) Obligația acordării deducerii speciale pentru credite revine angajatorului/plătitorului de venituri din salarii.

(9) În vederea acordării facilității fiscale, contribuabilul va prezenta angajatorului/plătitorului de venituri din salarii următoarele documente justificative:

a) la solicitarea acordării primei deducerii, documentul emis de împrumutător din care să rezulte: titularul creditului, ratele creditului conform graficului de rambursare furnizat de împrumutător la data rescadențării;

b) lunar, documentul care atestă plata ratei lunare conform prevederilor contractuale.

(10) Documentele se păstrează la angajator/plătitorul de venituri din salarii în vederea acordării facilității fiscale.

Determinarea impozitului pe venitul din salarii și asimilate salariilor

Art. 78. - (1) Beneficiarii de venituri din salarii datorează un impozit lunar, final, care se calculează și se reține la sursă de către plătitorii de venituri.

(2) Impozitul lunar prevăzut la alin. (1) se determină astfel:

a) la locul unde se află funcția de bază, prin aplicarea cotei de 16% asupra bazei de calcul determinate ca diferență între venitul net din salarii calculat prin deducerea din venitul brut a contribuțiilor sociale obligatorii aferente unei luni, datorate potrivit legii în România și a contribuțiilor sociale obligatorii datorate în statele membre ale Uniunii Europene, Spațiului Economic European și Confederației Elvețiene potrivit prevederilor regulamentelor Uniunii Europene precum și în statele cu care România are încheiate convenții/acorduri privind coordonarea sistemelor de securitate socială, și următoarele:

i) deducerea personală acordată pentru luna respectivă;

ii) deducerea specială pentru credite rescadențate, potrivit legii;

iii) cotizația sindicală plătită în luna respectivă;

iv) contribuțiile la fondurile de pensii facultative, în conformitate cu legislația în materie, la schemele de pensii facultative calificate astfel în conformitate cu legislația privind pensiile facultative de către Autoritatea de Supraveghere Financiară, efectuate către entități autorizate, stabilite în state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European, precum și primele de asigurare voluntară de sănătate conform Legii nr.95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare, suportate de angajați, astfel încât la nivelul anului să nu se depășească echivalentul în lei 400 de euro.

b) pentru veniturile obținute în celelalte cazuri, prin aplicarea cotei de 16% asupra bazei de calcul determinate ca diferență între venitul brut și contribuțiile sociale obligatorii aferente unei luni, datorate potrivit legii în România și a contribuțiilor sociale obligatorii datorate în statele membre ale Uniunii Europene, Spațiului Economic European și Confederației Elvețiene potrivit prevederilor regulamentelor Uniunii Europene precum și în statele cu care România are încheiate convenții/acorduri privind coordonarea sistemelor de securitate socială, pe fiecare loc de realizare a acestora.

(3) În cazul veniturilor din salarii și/sau al diferențelor de venituri din salarii stabilite pentru perioade anterioare, conform legii, impozitul se calculează și se reține la data efectuării plății, în conformitate cu reglementările legale în vigoare privind veniturile realizate în afara funcției de bază la data plății, și se plătește până la data de 25 a lunii următoare celei în care s-au plătit.

(4) În cazul veniturilor reprezentând salarii/solde, diferențe de salarii/solde, dobânzi acordate în legătură cu acestea, precum și actualizarea lor cu indicele de inflație, stabilite în baza unor hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile/ hotărâri judecătorești definitive și executorii, impozitul se calculează și se reține la data efectuării plății, în conformitate cu reglementările legale în vigoare la data plății pentru veniturile realizate în afara funcției de bază, și se plătește până la data de 25 a lunii următoare celei în care au fost plătite.

(5) Plătitorul este obligat să determine valoarea totală a impozitului anual pe veniturile din salarii, pentru fiecare contribuabil.

(6) Contribuabilii pot dispune asupra destinației unei sume reprezentând până la 2% din impozitul stabilit la alin.(5), pentru susținerea entităților nonprofit care se înființează și funcționează în condițiile legii, unităților de cult, precum și pentru acordarea de burse private, conform legii. Persoanele fizice care obțin venituri asimilate salariilor beneficiază de aceleași prevederi.

(7) Obligația calculării, reținerii și plății sumei prevăzute la alin. (6) revine organului fiscal competent.

(8) Procedura de aplicare a prevederilor alin.(6) și (7) se stabilește prin ordin al ministrului finanțelor publice.

Termenul de plată a impozitului

Art. 79. - (1) Plătitorii de salarii și de venituri asimilate salariilor au obligația de a calcula și de a reține impozitul aferent veniturilor fiecărei luni la data efectuării plății acestor venituri, precum și de a-l plăti la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se plătesc aceste venituri.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), impozitul aferent veniturilor fiecărei luni, calculat și reținut la data efectuării plății acestor venituri, se plătește, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare trimestrului pentru care se datorează, de către următorii plătitori de venituri din salarii și venituri asimilate salariilor:

- a) asociații, fundații sau alte entități fără scop patrimonial, persoane juridice;
- b) persoanele juridice plătitoare de impozit pe profit care, în anul anterior, au înregistrat venituri totale de până la 100.000 euro și au avut un număr mediu de până la 3 salariați exclusiv;
- c) persoanele juridice plătitoare de impozit pe veniturile microîntreprinderilor care, în anul anterior, au avut un număr mediu de până la 3 salariați exclusiv;
- d) persoanele fizice autorizate și întreprinderile individuale, precum și persoanele fizice care exercită profesii liberale și asocierile fără personalitate juridică constituite între persoane fizice, care au, potrivit legii, personal angajat pe bază de contract individual de muncă.

(3) Numărul mediu de salariați și veniturile totale se stabilesc potrivit prevederilor art.146 alin. (6) și (7).

(4) În cazul instituțiilor publice, plătitori de salarii și de venituri asimilate, sunt aplicabile prevederile alin.(1).

Obligații declarative ale plătitorilor de venituri din salarii

Art. 80. - (1) Plătitorii de venituri cu regim de reținere la sursă a impozitului au obligația să completeze și să depună declarația privind calcularea și reținerea impozitului pentru fiecare beneficiar de venit în termenul prevăzut la art. 131 alin. (3).

(2) Plătitorul de venituri este obligat să elibereze contribuabilului, la cererea acestuia, un document care să cuprindă cel puțin informații privind: datele de identificare ale contribuabilului, venitul realizat în cursul anului, deducerile personale acordate, impozitul calculat și reținut. Documentul eliberat contribuabilului, la cererea acestuia, nu reprezintă un formular tipizat.

Plata impozitului pentru anumite venituri salariale și asimilate salariilor

Art. 81. - (1) Contribuabililor care își desfășoară activitatea în România și care obțin venituri sub formă de salarii și asimilate salariilor din străinătate, precum și persoanelor fizice române care obțin venituri din salarii, ca urmare a activității desfășurate la misiunile diplomatice și posturile consulare acreditate în România, le sunt aplicabile prevederile prezentului articol.

(2) Orice contribuabil prevăzut la alin. (1) are obligația de a declara și de a plăti impozit lunar la bugetul de stat, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care s-a realizat venitul. Impozitul aferent unei luni se stabilește potrivit art. 78.

(3) Orice contribuabil prevăzut la alin. (1) care își prelungește perioada de ședere în România, peste perioada menționată în convenția de evitare a dublei impunerii este obligat să declare și să plătească impozit pentru întreaga perioadă de desfășurare a activității în România, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare împlinirii termenului prevăzut de respectiva convenție.

(4) Deducerea specială pentru credite va fi luată în calcul la stabilirea bazei impozabile și în cazul contribuabililor pentru care obligațiile declarative și de plată ale impozitului lunar la bugetul de stat sunt stabilite potrivit alin.(2). Prevederile art.77 se aplică în mod corespunzător, cu excepția alin.(8) – (10), pe baza documentelor justificative care atestă plata ratei lunare.

(5) Misiunile diplomatice și posturile consulare acreditate în România, precum și reprezentanțele organismelor internaționale ori reprezentanțele societăților și ale organizațiilor economice străine, autorizate potrivit legii să își desfășoare activitatea în România, pot opta ca pentru angajații acestora, care realizează venituri din salarii impozabile în România, să îndeplinească obligațiile privind calculul, reținerea și plata impozitului pe veniturile din salarii. Prevederile alin. (2) nu se aplică contribuabililor, în cazul în care opțiunea de mai sus este formulată și comunicată organului fiscal competent.

(6) Persoana fizică, juridică sau orice altă entitate la care contribuabilul își desfășoară activitatea, potrivit alin. (1), este obligată să ofere informații organului fiscal competent referitoare la data începerii desfășurării activității de către contribuabil și, respectiv, a încetării acesteia, în termen de 30 zile de la data producerii evenimentului, cu excepția situației în care îndeplinește obligația privind calculul, reținerea și plata impozitului pe veniturile din salarii, potrivit alin. (4).

(7) Contribuabilii pot dispune asupra destinației unei sume reprezentând până la 2% din impozitul anual, pentru susținerea entităților nonprofit care se înființează și funcționează în condițiile legii, unităților de cult, precum și pentru acordarea de burse private, conform legii.

Acordarea deducerii speciale pentru credite în cazul contribuabililor care obțin venituri din salarii la funcția de bază și din pensii

Art. 82. - (1) În cazul în care contribuabilul realizează venituri atât din salarii cât și din pensii, deducerea specială pentru credite se acordă la stabilirea bazei impozabile pentru venitul realizat de la o singură sursă desemnată de contribuabil.

(2) Contribuabilii au obligația să înștiințeze angajatorul la care au funcția de bază, desemnat în vederea acordării deducerii speciale pentru credite, prin depunerea unei declarații pe propria răspundere că nu beneficiază de deducerea respectivă la determinarea bazei impozabile pentru alte venituri realizate din salarii sau pensii.

CAPITOLUL IV

Venituri din cedarea folosinței bunurilor

Definirea veniturilor impozabile din cedarea folosinței bunurilor

Art. 83. - (1) Veniturile din cedarea folosinței bunurilor sunt veniturile, în bani și/sau în natură, provenind din cedarea folosinței bunurilor mobile și imobile, obținute de către proprietar, uzufructuar sau alt deținător legal, altele decât veniturile din activități independente.

(2) Persoanele fizice care realizează venituri din cedarea folosinței bunurilor din derularea unui număr mai mare de 5 contracte de închiriere la sfârșitul anului fiscal, începând cu anul fiscal următor califică aceste venituri în categoria venituri din activități independente și le supun regulilor de stabilire a venitului net pentru această categorie. În aplicarea acestei reglementări se emite ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

(3) Sunt considerate venituri din cedarea folosinței bunurilor și veniturile obținute de către proprietar din închirierea camerelor situate în locuințe proprietate personală, având o capacitate de cazare în scop turistic cuprinsă între una și 5 camere inclusiv.

(4) În categoria venituri din cedarea folosinței bunurilor se cuprind și cele realizate de contribuabilii prevăzuți la alin. (3) care, în cursul anului fiscal, obțin venituri din închirierea în scop turistic a unui număr mai mare de 5 camere de închiriat, situate în locuințe proprietate personală. De la data producerii evenimentului, respectiv de la data depășirii numărului de 5 camere de închiriat, și până la sfârșitul anului fiscal, determinarea venitului net se realizează în sistem real potrivit regulilor de stabilire prevăzute în categoria venituri din activități independente.

(5) Veniturile obținute din închirierea în scop turistic a camerelor situate în locuințe proprietate personală, având o capacitate de cazare mai mare de 5 camere de închiriat, sunt calificate ca venituri din activități independente pentru care venitul net anual se determină pe

bază de normă de venit sau în sistem real și se supun impunerii potrivit prevederilor cap. II din prezentul titlu.

Stabilirea venitului net anual din cedarea folosinței bunurilor

Art. 84. - (1) Venitul brut din cedarea folosinței bunurilor din patrimoniul personal, altele decât veniturile din arendarea bunurilor agricole, reprezintă totalitatea sumelor în bani și/sau echivalentul în lei al veniturilor în natură stabilite potrivit contractului încheiat între părți, pentru fiecare an fiscal, indiferent de momentul încasării acestora. Venitul brut se majorează cu valoarea cheltuielilor ce cad, conform dispozițiilor legale, în sarcina proprietarului, uzufructuarului sau a altui deținător legal, dacă sunt efectuate de cealaltă parte contractantă.

(2) În cazul veniturilor obținute din închirierea bunurilor mobile și imobile din patrimoniul personal, venitul brut se stabilește pe baza chiriei prevăzute în contractul încheiat între părți pentru fiecare an fiscal, indiferent de momentul încasării chiriei.

(3) Venitul net din cedarea folosinței bunurilor se stabilește prin deducerea din venitul brut a cheltuielilor determinate prin aplicarea cotei de 40% asupra venitului brut.

(4) În cazul veniturilor obținute din arendarea bunurilor agricole din patrimoniul personal, venitul brut se stabilește pe baza raportului juridic/contractului încheiat între părți și reprezintă totalitatea sumelor în bani încasate și/sau echivalentul în lei al veniturilor în natură primite.

(5) În cazul în care arenda se exprimă în natură, evaluarea în lei se face pe baza prețurilor medii ale produselor agricole, stabilite prin hotărâri ale consiliilor județene și, respectiv, ale Consiliului General al Municipiului București, ca urmare a propunerilor direcțiilor teritoriale de specialitate ale Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, hotărâri ce trebuie emise înainte de începerea anului fiscal. Aceste hotărâri se transmit în cadrul aceluiași termen direcțiilor generale regionale ale finanțelor publice, pentru a fi comunicate unităților fiscale din subordine.

(6) În cazul în care prețurile medii ale produselor agricole, stabilite potrivit prevederilor alin. (5) au fost modificate în cursul anului fiscal de realizare a venitului, potrivit procedurii de la alin. (5) noile prețuri pentru evaluarea în lei a veniturilor din arendă exprimate în natură, pentru determinarea bazei impozabile se aplică începând cu data de 1 a lunii următoare comunicării acestora către direcțiile generale regionale ale finanțelor publice.

(7) Venitul net din arendă se stabilește la fiecare plată prin deducerea din venitul brut a cheltuielilor determinate prin aplicarea cotei de 40% asupra venitului brut.

(8) Impozitul pe veniturile din arendă se calculează prin reținere la sursă de către plătitorii de venit la momentul plății venitului, prin aplicarea cotei de 16% asupra venitului net, impozitul fiind final.

(9) Impozitul astfel calculat și reținut pentru veniturile din arendă se plătește la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a fost reținut.

(10) Prin excepție de la prevederile alin. (1) și (2), contribuabilii pot opta pentru determinarea venitului net din cedarea folosinței bunurilor în sistem real, pe baza datelor din contabilitate, potrivit prevederilor art.67. Contribuabilii care obțin venituri din cedarea folosinței bunurilor și nu determină venitul net din cedarea folosinței bunurilor în sistem real, pe baza datelor din contabilitate, potrivit prevederilor art.67, nu au obligații de completare a Registrului de evidență fiscală și de conducere a evidenței contabile.

(11) Dispozițiile privind opțiunea prevăzută la art.70 alin.(2) și (3) se aplică și în cazul determinării venitului net potrivit prevederilor alin. (3).

Reguli privind stabilirea impozitului pe venitul determinat pe baza normei anuale de venit

Art. 85. - (1) Contribuabilii care realizează venituri din închirierea în scop turistic a camerelor situate în locuințe proprietate personală, având o capacitate de cazare cuprinsă între una și 5 camere inclusiv, datorează un impozit pe venitul stabilit ca normă anuală de venit.

(2) Norma anuală de venit corespunzătoare unei camere de închiriat se determină de direcțiile generale regionale ale finanțelor publice pe baza criteriilor stabilite prin ordin comun al ministrului economiei, comerțului și turismului și al ministrului finanțelor publice și a propunerilor Ministerului Economiei, Comerțului și Turismului privind nivelul normelor anuale de venit. Propunerile privind nivelul normelor anuale de venit se transmit anual de către Ministerul Economiei, Comerțului și Turismului, Agenției Naționale de Administrare Fiscală, în cursul trimestrului IV, dar nu mai târziu de data de 30 noiembrie a anului anterior celui în care urmează a se aplica normele anuale de venit.

(3) Direcțiile generale regionale ale finanțelor publice au obligația publicării anuale a normelor anuale de venit, în cursul trimestrului IV al anului anterior celui în care urmează a se aplica.

(4) Contribuabilii prevăzuți la alin. (1) au obligația să depună la organul fiscal competent, pentru fiecare an fiscal, până la data de 31 ianuarie inclusiv, declarația privind venitul estimat/norma de venit pentru anul în curs. În cazul în care contribuabilii încep să realizeze în cursul anului, după data de 31 ianuarie inclusiv, venituri definite potrivit art.83 alin.(3), în termen de 30 de zile de la data producerii evenimentului aceștia au obligația completării și depunerii declarației privind venitul estimat/norma de venit pentru anul fiscal în curs.

(5) Organul fiscal competent stabilește impozitul anual datorat pe baza declarației privind venitul estimat/norma de venit și emite decizia de impunere la termenul și potrivit procedurii stabilite prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

(6) Impozitul anual datorat se calculează prin aplicarea cotei de 16% asupra normei anuale de venit, impozitul fiind final.

(7) Impozitul anual datorat se plătește integral la bugetul de stat.

(8) Plata impozitului se efectuează în cursul anului către bugetul de stat, în contul impozitului anual datorat, în două rate egale, astfel: 50% din impozit până la data de 25 iulie inclusiv și 50% din impozit până la data 25 noiembrie inclusiv. Pentru declarațiile privind venitul estimat/norma de venit depuse în luna noiembrie sau decembrie, impozitul anual datorat se stabilește prin decizie de impunere anuală, pe baza declarației privind venitul estimat/norma de venit și se plătește în termen de cel mult 60 de zile de la data comunicării deciziei de impunere.

(9) Contribuabilii care obțin venituri determinate pe baza normei anuale de venit nu au obligații de completare a Registrului de evidență fiscală și de conducere a evidenței contabile.

Reguli privind stabilirea impozitului în cazul opțiunii pentru determinarea venitului net în sistem real

Art. 86. - (1) Contribuabilii care realizează venituri definite la art.83 alin. (3) au dreptul să opteze pentru determinarea venitului net anual în sistem real, pe baza datelor din contabilitate, potrivit prevederilor art.67, iar în cazul în care își exprimă această opțiune au obligația de a completa Registrul de evidență fiscală.

(2) Opțiunea se exercită pentru fiecare an fiscal, prin completarea declarației privind venitul estimat/norma de venit pentru anul în curs și depunerea formularului la organul fiscal competent până la data de 31 ianuarie inclusiv. În cazul în care contribuabilii încep să realizeze în cursul anului, după data de 31 ianuarie inclusiv, venituri definite potrivit art. 83 alin. (3), opțiunea se exercită pentru anul fiscal în curs, în termen de 30 de zile de la data producerii evenimentului, prin completarea și depunerea declarației privind venitul estimat/norma de venit.

(3) În cursul anului fiscal contribuabilii sunt obligați să efectueze plăți anticipate cu titlu de impozit către bugetul de stat, în contul impozitului anual datorat, în două rate egale, astfel: 50% din impozit până la data de 25 iulie inclusiv și 50% din impozit până la data 25 noiembrie inclusiv. În cazul în care decizia de impunere pentru anul fiscal în curs nu a fost emisă până la data de 1 noiembrie, precum și în cazul contribuabililor care realizează venituri definite la art. 83 alin. (3) după data de 1 noiembrie a anului fiscal în curs, nu se mai stabilesc plăți anticipate, venitul net anual urmând să fie supus impunerii potrivit deciziei de impunere emise pe baza declarației privind venitul realizat.

(4) Organul fiscal competent stabilește plățile anticipate prin aplicarea cotei de 16% asupra venitului net anual estimat din declarația privind venitul estimat/norma de venit și emite decizia de impunere, care se comunică contribuabililor, potrivit procedurii stabilite prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală. Pentru declarațiile privind venitul estimat/norma de venit depuse în luna noiembrie sau decembrie nu se mai stabilesc plăți anticipate, venitul net aferent perioadei până la sfârșitul anului urmând să fie supus impozitării potrivit deciziei de impunere emise pe baza declarației privind venitul realizat.

(5) Contribuabilii prevăzuți la alin. (1) au obligația de a depune declarația privind venitul realizat la organul fiscal competent pentru fiecare an fiscal, până la data de 25 mai inclusiv a anului următor celui de realizare a venitului.

(6) Impozitul anual datorat se calculează de organul fiscal competent, pe baza declarației privind venitul realizat, prin aplicarea cotei de 16% asupra venitului net anual determinat în sistem real, pe baza datelor din contabilitate, potrivit prevederilor art.67, impozitul fiind final.

(7) Organul fiscal stabilește impozitul anual datorat și emite decizia de impunere, la termenul și în forma stabilite prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

(8) Diferențele de impozit rămase de achitat conform deciziei de impunere anuale se plătesc în termen de cel mult 60 de zile de la data comunicării deciziei de impunere, perioadă pentru care nu se calculează și nu se datorează obligații fiscale accesorii conform Codului de procedură fiscală.

(9) Impozitul anual datorat se plătește integral la bugetul de stat.

Reguli de stabilire a impozitului final pentru veniturile realizate din închirierea în scop turistic în cazul depășirii numărului de 5 camere în cursul anului fiscal

Art. 87. - (1) În cazul în care, în cursul anului fiscal, contribuabilii prevăzuți la art. 83 alin. (4) realizează venituri din închirierea unui număr mai mare de 5 camere, aceștia sunt obligați să notifice evenimentul, respectiv depășirea numărului de 5 camere de închiriat, organului fiscal competent, în termen de 30 de zile de la data producerii acestuia. Pentru perioada din anul fiscal în care venitul a fost determinat pe baza normei de venit, conform prevederilor art. 85, organul fiscal va recalcula norma de venit și plățile stabilite în contul impozitului anual datorat.

(2) Procedura de aplicare a prevederilor alin. (1) se stabilește prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

(3) Pentru perioada rămasă din anul fiscal, venitul net se stabilește în sistem real, potrivit prevederilor art.67, contribuabilii având obligația de a completa Registrul de evidență fiscală. Contribuabilii respectivi sunt obligați să completeze și să depună declarația privind venitul

estimat/norma de venit, în termen de 30 de zile de la data producerii evenimentului, la organul fiscal competent, în vederea stabilirii plăților anticipate pentru veniturile aferente perioadei rămase până la sfârșitul anului fiscal. Regulile de impunere aplicabile pentru venitul realizat în perioada rămasă sunt cele prevăzute la art. 86 alin. (3) - (9).

Plăți anticipate de impozit pe veniturile din cedarea folosinței bunurilor

Art. 88. - (1) Contribuabilii care realizează venituri din cedarea folosinței bunurilor pe parcursul unui an, cu excepția veniturilor din arendare, datorează plăți anticipate în contul impozitului pe venit către bugetul de stat, potrivit prevederilor art. 120.

(2) Pentru contribuabilii care realizează venituri din cedarea folosinței bunurilor pentru care chiria prevăzută în contractul încheiat între părți este stabilită în lei și nu au optat pentru determinarea venitului net în sistem real, iar la sfârșitul anului anterior nu îndeplinesc condițiile pentru calificarea veniturilor în categoria veniturilor din activități independente, plățile anticipate cu titlul de impozit efectuate în cursul anului sunt egale cu impozitul anual datorat și impozitul este final.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (1), pentru contribuabilii care realizează venituri din închirierea camerelor, situate în locuințe proprietate personală, având o capacitate de cazare în scop turistic cuprinsă între una și 5 camere inclusiv, stabilite pe bază de normă anuală de venit sau care optează pentru determinarea venitului în sistem real, precum și pentru cei care închiriază în scop turistic, în cursul anului, un număr mai mare de 5 camere de închiriat în locuințe proprietate personală sunt aplicabile prevederile art. 85 alin. (8), art. 86 alin. (3) și (4) și art. 87 alin. (3).

(4) Impozitul reținut la sursă de către plătitori pentru veniturile obținute din valorificarea bunurilor mobile sub forma deșeurilor din patrimoniul afacerii, prevăzute la art. 113 alin. (2) lit. e), calculat prin aplicarea cotei de 16% asupra venitului brut, reprezintă plată anticipată în contul impozitului anual datorat de către contribuabilii care realizează venituri din cedarea folosinței bunurilor determinate în sistem real, pe baza datelor din contabilitate, potrivit prevederilor **art.67**. Plățile anticipate vor fi luate în calcul la definitivarea impozitului anual de către organul fiscal competent.

Impozitarea venitului net din cedarea folosinței bunurilor

Art. 89. - (1) Venitul net din cedarea folosinței bunurilor se impune potrivit prevederilor cap. XI din prezentul titlu.

(2) Pentru veniturile din cedarea folosinței bunurilor prevăzute la art. 83 alin. (3) și (4) nu sunt aplicabile reglementările cap. XI "Venitul net anual impozabil" din prezentul titlu.

Reguli aplicabile contribuțiilor sociale aferente veniturilor realizate din cedarea folosinței bunurilor

Art. 90. - Contribuțiile de asigurări sociale de sănătate prevăzute la titlul V aferente veniturilor din cedarea folosinței bunurilor nu sunt deductibile, indiferent dacă determinarea venitului net se efectuează în sistem real, pe baza normelor de venit sau prin utilizarea cotelor forfetare de cheltuieli.

CAPITOLUL V

Venituri din investiții

Definirea veniturilor din investiții

Art. 91. - (1) Veniturile din investiții cuprind:

- a) venituri din dividende
- b) venituri din dobânzi;
- c) câștiguri din transferul titlurilor de valoare și orice alte operațiuni cu instrumente financiare, inclusiv instrumente financiare derivate;
- d) câștiguri din transferul aurului financiar, definit potrivit legii;
- e) venituri din lichidarea unei persoane juridice.

(2) În cazul titlurilor de valoare, veniturile din transferul titlurilor de valoare, așa cum sunt definite la art.7 punctul 41, emise de rezidenți români sunt considerate ca fiind obținute din România, indiferent dacă sunt primite în România sau în străinătate

Venituri neimpozabile

Art. 92. - (1) Nu sunt venituri impozabile următoarele:

- a) veniturile realizate din deținerea și transferul instrumentelor financiare care atestă datoria publică a statului precum și a unităților administrativ-teritoriale, inclusiv din operațiunile de tip repo și reverse/repo cu aceste instrumente, indiferent de piața/locul de tranzacționare unde are loc operațiunea;
- b) venituri repartizate membrilor caselor de ajutor reciproc în funcție de fondul social deținut;
- c) veniturile realizate la prima tranzacționare a acțiunilor emise de Fondul «Proprietatea» de către persoanele fizice cărora le-au fost emise aceste acțiuni, în condițiile titlurilor I și VII din Legea nr.247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, cu modificările și completările ulterioare.

Același regim fiscal se aplică și veniturilor realizate la prima tranzacționare a acțiunilor emise de Fondul Proprietatea, de către moștenitorii titlurilor de conversie sau acțiunilor dobândite înainte de prima tranzacționare.

d) veniturile aferente titlurilor de plată obținute de persoanele îndreptățite potrivit legii, titularii inițiali aflați în evidența Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor, sau moștenitorii acestora.

(2) Nu generează venituri impozabile următoarele:

a) Transferul de titluri de valoare și/sau aur financiar la momentul dobândirii acestora cu titlu de moștenire ori donație;

b) Transferurile directe de proprietate asupra valorilor mobiliare/părților sociale, în următoarele situații:

b.1. ieșirea din indiviziune, la momentul transferului respectiv, inclusiv în cazul celor operate de către depozitarul central, potrivit legislației pieței de capital,

b.2. transferurile între soți.

c) acordarea și valorificarea prin orice modalitate a punctelor primite drept măsuri compensatorii, de către titularii drepturilor de proprietate, foști proprietari sau moștenitorii acestora, în conformitate cu prevederile Legii nr.165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, cu modificările și completările ulterioare;

d) convesia certificatelor de depozit în acțiuni suport/drepturi de alocare suport și a acțiunilor/drepturilor de alocare în certificate de depozit în conformitate cu prevederile legislației în materie privind acțiunile suport pentru certificatele de depozit;

e) acordarea valorilor mobiliare sub forma drepturilor de preferință în conformitate cu prevederile legislației în materie, inclusiv subscrierea;

f) distribuirea de titluri de participare noi, definite la art.7, sau majorarea valorii nominale a titlurilor de participare existente, înregistrate ca urmare a încorporării rezervelor, beneficiilor sau primelor de emisiune la persoanele juridice la care se dețin titluri de valoare, efectuată de o persoană juridică unui participant la persoana juridică, drept consecință a deținerii unor titluri de participare la acea persoană juridică;

g) distribuirea în bani sau în natură, efectuată ca urmare a restituirii cotei-părți din aporturi, cu ocazia reducerii capitalului social, potrivit legii;

h) distribuirea de prime de emisiune, proporțional cu partea ce îi revine fiecărui participant la persoana juridică;

i) conversia acțiunilor nominative în acțiuni la purtător sau a acțiunilor la purtător în acțiuni nominative, a acțiunilor dintr-o categorie în cealaltă, a unei categorii de obligațiuni în altă categorie sau în acțiuni, în conformitate cu prevederile legislației în materie;

j) transferurile de proprietate asupra valorilor mobiliare la momentul transferului ca efect al împrumutului de valori mobiliare conform legislației aplicabile, de la cel care le dă cu împrumut, denumit creditor, respectiv la cel care are obligația să le returneze denumit debitor, precum și la momentul restituirii valorilor mobiliare împrumutate;

k) transferurile de proprietate asupra valorilor mobiliare la momentul constituirii de garanții în legătură cu împrumutul de valori mobiliare, conform legislației aplicabile;

l) operațiunile efectuate în condițiile prevăzute la art.32 și 33;

m) aportul în natură reprezentând acțiuni emise de societăți/părți sociale, în conformitate cu prevederile Legii societăților nr.31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Determinarea câștigului/pierderii din transferul titlurilor de valoare, altele decât instrumentele financiare derivate, precum și din transferul aurului financiar

Art. 93. - (1) Câștigul/pierderea din transferul titlurilor de valoare, altele decât instrumentele financiare derivate și cele reglementate la alin. (2) - (6) reprezintă diferența pozitivă/negativă realizată între valoarea de înstrăinare/prețul de vânzare și valoarea lor fiscală, după caz, pe tipuri de titluri de valori, care include costurile aferente tranzacției și costuri legate de transferul de proprietate aferente împrumutului de valori mobiliare, dovedite cu documente justificative.

(2) În cazul tranzacțiilor cu acțiuni primite de persoanele fizice cu titlu gratuit, în cadrul Programului de privatizare în masă, câștigul/ pierderea se determină ca diferență pozitivă/negativă realizată între prețul de vânzare și valoarea fiscală, reprezentată de valoarea nominală a acestora.

(3) În cazul tranzacțiilor cu acțiuni dobândite la preț preferențial sau gratuit, în cadrul sistemului stock options plan, câștigul se determină ca diferență între prețul de vânzare și valoarea fiscală a acestora reprezentată de prețul de achiziție preferențial care include costurile aferente tranzacției. Pentru cele dobândite cu titlu gratuit valoarea fiscală este considerată egală cu zero.

(4) În cazul transferului dreptului de proprietate asupra valorilor mobiliare, câștigul/pierderea se determină ca diferență pozitivă/negativă între prețul de vânzare și valoarea fiscală, reprezentată de prețul de cumpărare, definit în Norme aprobate prin instrucțiuni comune emise de președintele Autorității de Supraveghere Financiară și ministrul finanțelor publice.

Pentru vânzarea în lipsa a valorilor mobiliare câștigul/pierderea obținut/obținută de către contribuabilul care efectuează tranzacția de vânzare în lipsă se determină ca diferență pozitivă/negativă între prețul de vânzare în lipsă al valorilor mobiliare împrumutate și valoarea fiscală a valorilor mobiliare cu care se încheie tranzacția de vânzare în lipsă, din care sunt scăzute costurile aferente operațiunii de împrumut al valorilor mobiliare și cele aferente tranzacțiilor.

În cazul executării garanțiilor aferente valorilor mobiliare împrumutate și nerestituite la scadență câștigul/pierderea obținut/obținută de către contribuabilul creditor se determină ca diferență pozitivă/negativă între valoarea garanției și valoarea fiscală a valorilor mobiliare care trebuiau restituite.

În cazul împrumutului de valori mobiliare, câștigul obținut de persoana fizică în calitate de creditor este reprezentat de comisionul aferent împrumutului, așa cum este prevăzut în contractul de împrumut, se consideră câștig obținut din transferul titlurilor de valoare și se impozitează în conformitate cu prevederile Codului fiscal, în acest sens.

(5) În cazul transferului dreptului de proprietate asupra titlurilor de participare la organismele de plasament colectiv câștigul/pierderea se determină ca diferență pozitivă/negativă între prețul de vânzare/răscumpărare și valoarea fiscală, reprezentată de prețul de cumpărare/subscriere/emisiune care include și cheltuielile de tranzacționare/subscriere, definite în Norme aprobate prin instrucțiuni comune emise de președintele Autorității de Supraveghere Financiară și ministrul finanțelor publice .

(6) Câștigul/pierderea din operațiuni cu aur financiar, definit potrivit legii, reprezintă diferența pozitivă/negativă dintre prețul de vânzare și valoarea fiscală, care include și costurile aferente tranzacției.

(7) Câștigul/pierderea din transferul titlurilor de valoare dobândite prin schimb (inclusiv cu ocazia reorganizărilor) se determină la înstrăinarea ulterioară a acestora, ca fiind diferența pozitivă/negativă dintre prețul de vânzare și valoarea fiscală rezultată în urma raportului de schimb, a titlurilor de valoare schimbate.

(8) În cazul operațiunilor reglementate potrivit legii pentru excluderea/retragerea/persoanelor fizice asociați/ acționari, câștigul/pierderea se determină ca diferența între valoarea reprezentând drepturile convenite asociatului/acționarului cu luarea în calcul a datoriilor societății și valoare fiscală a titlurilor de valoare transferate.

(9) Pentru titlurile de valoare dobândite în urma unei succesiuni, prețul de cumpărare/valoarea fiscală la momentul transferului ulterior o reprezintă prețul de achiziție plătit de deținătorul defunct dovedit cu documente justificative, al cărui moștenitor este persoana care dobândește titlurile de valoare în cauză, la care se adaugă cheltuielile aferente întocmirii actelor

de succesiune. În cazul în care nu există documente pentru justificarea prețului de cumpărare/valoarea fiscală de către deținătorul defunct, valoarea fiscală este considerată zero.

Pentru titlurile de valoare dobândite în urma unei donații, la momentul înstrăinării acestora, valoarea fiscală luată în calcul pentru determinarea câștigului este zero.

(10) Determinarea câștigului/pierderii din transferul titlurilor de valoare, altele decât instrumentele financiare derivate, se efectuează după caz, la data:

a) încheierii tranzacției, pe baza documentelor justificative, de către intermediarul definit potrivit legislației în materie, rezident fiscal român, dacă operațiunea se efectuează prin intermediar;

b) efectuării plăților prețului tranzacției, pe baza documentelor justificative, de către beneficiarul de venit dacă operațiunea nu se efectuează printr-un intermediar sau intermediarul nu este rezident fiscal român;

c) încheierii tranzacției de vânzare în lipsa, indiferent de modalitatea prin care se realizează decontarea acesteia, de către intermediar definit potrivit legislației în materie, rezident fiscal român, pe baza documentelor justificative, în cazul tranzacțiilor de vânzare în lipsă.

Dacă intermediarul nu este rezident fiscal român, determinarea câștigului se efectuează de către beneficiarul de venit, pe baza documentelor justificative primite de la intermediarul rezident străin.

d) la data plății comisionului aferent operațiunii de împrumut de valori mobiliare prevăzută în contractul de împrumut, în cazul operațiunii de împrumut de valori mobiliare.

Determinarea câștigului se face de către intermediar, definit potrivit legislației în materie, pe baza documentelor justificative. Dacă operațiunea nu se efectuează printr-un intermediar sau intermediarul nu este rezident fiscal român, determinarea câștigului se efectuează de către beneficiarul de venit, pe baza documentelor justificative.

e) la data stabilirii valorii de răscumpărat a titlurilor de participare, în cazul răscumpărării titlurilor de participare la organismele de plasament colectiv, de către societățile de administrare a investițiilor, dacă acestea sunt rezidenți fiscali români.

În cazul în care societatea de administrare a investițiilor este nerezidentă, obligația determinării câștigului/pierderii revine beneficiarului de venit.

f) la momentul încheierii tranzacției, pe baza documentelor justificative, în cazul transferului dreptului de proprietate asupra titlurilor de participare la organismele de plasament colectiv ca urmare a tranzacționării acestora pe piețe reglementate sau sisteme alternative de tranzacționare, de către intermediari, dacă aceștia sunt rezidenți fiscali români.

În cazul în care intermediarul este nerezident, obligația determinării câștigului/pierderii revine beneficiarului de venit.

(11) Venitul impozabil realizat din lichidarea unei persoane juridice reprezintă excedentul distribuțiilor în bani sau în natură peste aportul la capitalul social al persoanei fizice beneficiare. Se consideră venituri din lichidarea unei persoane juridice, din punct de vedere fiscal și veniturile obținute în cazul reducerii capitalului social, potrivit legii altele decât cele primite ca urmare a restituirii cotei-părți din aporturi. Venitul impozabil reprezintă diferența între distribuțiile în bani sau în natură efectuate peste valoarea fiscală a titlurilor de valoare.

Stabilirea venitului din operațiuni cu instrumentele financiare derivate

Art. 94. – (1) Câștigul/pierderea din operațiuni cu instrumentele financiare derivate reprezintă diferența pozitivă/negativă dintre veniturile realizate din pozițiile închise începând din prima zi de tranzacționare a anului fiscal și până în ultima zi de tranzacționare a acestuia (inclusiv), și cheltuielile aferente acestor poziții, evidențiate în cont, pentru fiecare tip de contract și scadență, indiferent dacă acesta a ajuns sau nu la scadență. În cazul instrumentelor financiare derivate ce prevăd decontări periodice între părți, fără închiderea poziției, în cadrul unui an fiscal, câștigul/pierderea din operațiuni cu astfel de instrumente financiare reprezintă diferența pozitivă/negativă dintre veniturile realizate cu ocazia decontărilor periodice și cheltuielile aferente, evidențiate în cont.

(2) Determinarea câștigului/pierderii din operațiuni cu instrumentele financiare derivate se face de către intermediar, așa cum este definit de legislația în materie, rezident fiscal român, la sfârșitul anului fiscal, cumulativ, pentru toate instrumentele financiare derivate, pe baza de documente justificative, dacă operațiunile se efectuează prin intermediar. Dacă operațiunea nu se efectuează printr-un intermediar, determinarea câștigului se efectuează anual cumulativ, la sfârșitul anului fiscal, de către beneficiarul de venit, pe baza de documente justificative.

(3) Veniturile realizate din operațiuni cu poziții închise cu instrumente financiare derivate reprezintă încasările efective din toate aceste operațiuni, cu poziții închise, realizate în cursul unui an fiscal și evidențiate în contul beneficiarului de venit, mai puțin încasările de principal.

(4) Cheltuielile aferente operațiunilor cu poziții închise cu instrumente financiare derivate reprezintă plățile aferente acestor poziții închise efectuate în cursul unui an fiscal și evidențiate în contul beneficiarului de venit, inclusiv costurile aferente tranzacțiilor, mai puțin plățile de principal.

(5) Determinarea câștigului /pierderii se efectuează la sfârșitul anului fiscal, cumulativ, pentru instrumente financiare derivate, în cazul pozițiilor închise în anul respectiv, de către intermediar definit potrivit legislației în materie, rezident fiscal român dacă operațiunea se efectuează prin intermediar.

Dacă operațiunea nu se efectuează printr-un intermediar, sau intermediarul nu este rezident fiscal român, determinarea câștigului se efectuează anual cumulat la sfârșitul anului fiscal, în cazul pozițiilor închise în anul respectiv de către beneficiarul de venit.

Determinarea câștigului net anual /pierderii nete anuale din transferul titlurilor de valoare și orice alte operațiuni cu instrumente financiare precum și din transferul aurului financiar

Art. 95. - (1) Câștigul net anual/Pierdere netă anuală se determină ca diferență între câștigurile și pierderile înregistrate în cursul anului fiscal respectiv, cumulat de la începutul anului din transferul titlurilor de valoare, și orice alte operațiuni cu instrumente financiare, inclusiv instrumente financiare derivate precum și din transferul aurului financiar, definit potrivit legii.

La determinarea câștigului net anual/pierderii nete anuale sunt luate în calcul și costurile aferente tranzacțiilor care nu pot fi alocate direct fiecărei tranzacții.

(2) Câștigul net anual/Pierdere netă anuală se determină de către contribuabil, pe baza declarației privind venitul realizat, depusă potrivit prevederilor art. 121.

(3) Pentru tranzacțiile efectuate de fiecare intermediar, societate de administrare a investițiilor sau societate de investiții autoadministrată are următoarele obligații:

a) calcularea câștigului/pierderii pentru fiecare tranzacție efectuată pentru contribuabil, sau anual, după caz;

b) transmiterea către fiecare contribuabil a informațiilor privind totalul câștigurilor/pierderilor, în formă scrisă, pentru tranzacțiile efectuate în cursul anului fiscal, până în ultima zi a lunii februarie a anului curent pentru anul anterior;

c) să depună anual, până în ultima zi a lunii februarie a anului curent, pentru anul anterior, la organul fiscal competent o declarație informativă privind totalul câștigurilor/pierderilor, pentru fiecare contribuabil.

(4) Procedura de aplicare a prevederilor alin.(3) se stabilește prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

Reținerea impozitului din veniturile din investiții

Art. 96. - (1) Veniturile sub formă de dobânzi pentru depozitele la vedere/conturi curente, precum și cele la depozitele clienților, constituite în baza legislației privind economisirea și creditarea în sistem colectiv pentru domeniul locativ, se impun cu o cotă de 16% din suma acestora, impozitul fiind final, indiferent de data constituirii raportului juridic. Impozitul se calculează și se reține de către plătitorii de astfel de venituri la momentul înregistrării în contul

curent sau în contul de depozit al titularului. plata impozitului se face lunar, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare înregistrării în cont. Impozitul datorat se plătește integral la bugetul de stat.

(2) Veniturile sub formă de dobânzi pentru depozitele la termen constituite, instrumentele de economisire dobândite, contractele civile încheiate se impun cu o cotă de 16% din suma acestora, impozitul fiind final, indiferent de data constituirii raportului juridic. Pentru veniturile sub formă de dobânzi, impozitul se calculează și se reține de către plătitorii de astfel de venituri la momentul înregistrării în contul curent sau în contul de depozit al titularului, respectiv la momentul răscumpărării, în cazul unor instrumente de economisire. În situația sumelor primite sub formă de dobândă pentru împrumuturile acordate pe baza contractelor civile, calculul impozitului datorat de către plătitorii de venit se efectuează la momentul plății dobânzii. Plata impozitului pentru veniturile din dobânzi se face lunar, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare înregistrării/răscumpărării, în cazul unor instrumente de economisire, respectiv la momentul plății dobânzii, pentru venituri de această natură, pe baza contractelor civile. Impozitul datorat se plătește integral la bugetul de stat.

(3) Veniturile sub forma dobânzilor plătite de societatea emitentă a valorilor mobiliare împrumutate, pe parcursul perioadei de împrumut înaintea restituirii acestora, se impun cu o cotă de 16% din suma acestora, impozitul fiind final. Calculul și reținerea impozitului se efectuează de plătitorul de venit la data la care acestea sunt plătite. Termenul de plată al impozitului este până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care au fost plătite contribuabilului îndreptățit.

(4) În situația în care se constată elemente care generează modificarea veniturilor din dobânzi și/sau a bazei de impunere aferente veniturilor unei persoane fizice, pentru care plătitorul de venit a efectuat calculul impozitului pe venit, stabilirea diferențelor de impozit se efectuează la data constatării elementelor care generează modificarea. Regularizarea diferențelor de impozit se efectuează de către plătitorul de venit începând cu luna constatării.

(5) Venitul impozabil obținut din lichidarea unei persoane juridice de către acționari/asociați persoane fizice sau din reducerea capitalului social, potrivit legii care nu reprezintă distribuții în bani sau în natură ca urmare a restituirii cotei-părți din aporturi se impun cu o cotă de 16%, impozitul fiind final. Obligația calculării, reținerii și plății impozitului revine persoanei juridice. Impozitul calculat și reținut la sursă în cazul lichidării persoanei juridice se plătește până la data depunerii situației financiare finale la oficiul registrului comerțului, întocmită de lichidatori, respectiv până la data de 25 a lunii următoare celei în care a fost distribuit venitul reprezentând reducerea capitalului social.”

(6) În aplicarea prevederilor prezentului capitol se utilizează și Norme aprobate prin instrucțiuni comune emise de președintele Autorității de Supraveghere Financiară și ministrul finanțelor publice.

Impozitarea câștigului net anual impozabil

Art. 97. - Câștigul net anual impozabil din transferul titlurilor de valoare, din orice alte operațiuni cu instrumente financiare, inclusiv instrumente financiare derivate precum și din transferul aurului financiar, se impozitează potrivit prevederilor cap. XI din prezentul titlu.

CAPITOLUL VI

Venituri din pensii

Definirea veniturilor din pensii

Art. 98. - Veniturile din pensii reprezintă sume primite ca pensii de la fondurile înființate din contribuțiile sociale obligatorii făcute către un sistem de asigurări sociale, inclusiv cele din fonduri de pensii facultative și cele finanțate de la bugetul de stat, diferențe de venituri din pensii precum și sume reprezentând actualizarea acestora cu indicele de inflație.

Stabilirea venitului impozabil lunar din pensii

Art. 99 - (1) Venitul impozabil lunar din pensii se stabilește prin deducerea din venitul din pensie, în ordine, a următoarelor:

- a) contribuții sociale obligatorii calculate, reținute și suportate de persoana fizică ;
- b) suma neimpozabilă lunară de 1.050 lei;
- c) deducerea specială pentru credite rescadente, potrivit legii.

(2) Deducerea specială pentru credite se acordă și în cazul moștenitorilor care au preluat contractele de credite rescadente precum și garanțiilor care au preluat prin novație credite rescadente și care realizează venituri din pensii, în situația în care sunt îndeplinite condițiile de acordare a facilității.

(3) Suma neimpozabilă lunară de 1.050 lei se majorează cu 50 lei în fiecare an fiscal, începând cu drepturile aferente luni ianuarie, până ce plafonul de venit neimpozabil ajunge la valoarea de 1.200 lei /lunar

Acordarea deducerii speciale pentru credite în cazul contribuabililor care obțin venituri din pensii

Art. 100. - (1) Deducerea specială pentru credite nu se mai acordă începând cu luna în care plățile au înregistrat o întârziere mai mare de 90 zile calendaristice consecutive față de data scadenței stabilite conform noului grafic de rambursare.

Împrumutatorul are obligația notificării plătitorului de venituri din pensii cu privire la întârzierea care depășește această perioadă, iar împrumutatul nu mai beneficiază de deducerea specială pentru credite.

(2) Deducerea se acordă lunar pe o perioada egală cu prelungirea duratei inițiale a creditului, dar nu mai mult de doi ani, și reprezintă rata lunară din această perioadă, dar nu mai mult de 1.500 lei/lună.

(3) Prevederile art.77 alin.(7) se aplică în mod corespunzător și în cazul contribuabililor care realizează venituri din pensii .

(4) Obligațiile privind acordarea deducerii speciale pentru credite prevăzute la art.77 alin.(8)-(10) stabilite în sarcina angajatorilor revin plătitorilor de venituri din pensii.

Acordarea deducerii speciale pentru credite în cazul contribuabililor care obțin venituri din pensii și din salarii

Art. 101. - (1) În cazul în care contribuabilul realizează venituri atât din pensii cât și din salarii, deducerea specială pentru credite se acordă la stabilirea bazei impozabile pentru venitul realizat de la o singură sursă desemnată de contribuabil.

(2) În cazul în care contribuabilul realizează venituri din pensii din mai multe surse de venit, deducerea specială pentru credite se acordă la stabilirea bazei impozabile pentru venitul realizat de la o singură sursă desemnată de contribuabil.

(3) Contribuabilii au obligația să înștiințeze plătitorul de venit desemnat în vederea acordării deducerii speciale pentru credite, prin depunerea unei declarații pe propria răspundere că nu beneficiază de deducerea respectivă la determinarea bazei impozabile pentru alte venituri realizate din salarii sau pensii.

Reținerea impozitului din venitul din pensii

Art. 102. - (1) Orice plătitor de venituri din pensii are obligația de a calcula lunar impozitul aferent acestui venit, de a-l reține și de a-l plăti la bugetul de stat, potrivit prevederilor prezentului articol.

(2) Impozitul se calculează prin aplicarea cotei de impunere de 16% asupra venitului impozabil lunar din pensii.

(3) Impozitul calculat se reține la data efectuării plății pensiei și se plătește la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se face plata pensiei.

- (4) Impozitul reținut este impozit final al contribuabilului pentru veniturile din pensii.
- (5) În cazul unei pensii care nu este plătită lunar, impozitul ce trebuie reținut se stabilește prin împărțirea pensiei plătite la fiecare din lunile cărora le este aferentă pensia.
- (6) Drepturile de pensie restante se defalchează pe lunile la care se referă, în vederea calculării impozitului datorat, reținerii și plății acestuia.
- (7) Veniturile din pensiile de urmaș vor fi individualizate în funcție de numărul acestora, iar impozitarea se va face în raport cu drepturile convenite fiecărui urmaș.
- (8) În cazul veniturilor din pensii și/sau al diferențelor de venituri din pensii stabilite pentru perioade anterioare, conform legii, impozitul se calculează asupra venitului impozabil lunar și se reține la data efectuării plății, în conformitate cu reglementările legale în vigoare la data plății și se plătește până la data de 25 a lunii următoare celei în care s-au plătit.
- (9) În cazul veniturilor din pensii și/sau al diferențelor de venituri din pensii, sume reprezentând actualizarea acestora cu indicele de inflație stabilite în baza hotărârilor judecătorești rămase definitive și irevocabile/ hotărârilor judecătorești definitive și executorii, impozitul se calculează separat față de impozitul aferent drepturilor lunii curente, prin aplicarea cotei de 16% asupra venitului impozabil, impozitul reținut fiind impozit final. Venitul impozabil din pensii se stabilește prin deducerea din suma totală a contribuțiilor sociale obligatorii calculate, reținute și suportate de persoana fizică și a sumei neimpozabile lunare, stabilită potrivit legislației în vigoare la data plății .
- Impozitul se reține la data efectuării plății, în conformitate cu reglementările legale în vigoare la data plății și se plătește până la data de 25 a lunii următoare celei în care s-au plătit.
- (10) Impozitul pe veniturile din pensii se reține și se plătește la bugetul de stat.

CAPITOLUL VII

Venituri din activități agricole, silvicultură și piscicultură

Definirea veniturilor

Art. 103. - (1) Veniturile din activități agricole cuprind veniturile obținute individual sau într-o formă de asociere, fără personalitate juridică, din:

- a) cultivarea produselor agricole vegetale;
- b) exploatarea plantațiilor viticole, pomicole, arbuștilor fructiferi și altele asemenea;
- c) creșterea și exploatarea animalelor, inclusiv din valorificarea produselor de origine animală, în stare naturală.

(2) Veniturile din silvicultură și piscicultură reprezintă veniturile obținute din recoltarea și valorificarea produselor specifice fondului forestier național, respectiv a produselor lemnoase și nelemnoase, precum și cele obținute din exploatarea amenajărilor piscicole.

(3) Veniturile din silvicultură și piscicultură se supun impunerii potrivit prevederilor cap. II «Venituri din activități independente», venitul net anual fiind determinat în sistem real, pe baza datelor din contabilitate, potrivit prevederilor art.67, contribuabilii având obligația de a completa Registrul de evidență fiscală. Pentru aceste venituri sunt aplicabile regulile de impunere proprii veniturilor din activități independente pentru care venitul net anual se determină în sistem real, pe baza datelor din contabilitate. Pentru veniturile din silvicultură calificate drept venituri din alte surse se aplică prevederile cap. X.

(4) Veniturile obținute din valorificarea produselor prevăzute la alin. (1) în altă modalitate decât în stare naturală reprezintă venituri din activități independente și se supun regulilor de impunere proprii categoriei respective.

(5) Veniturile definite la alin. (1) pentru care nu există obligația stabilirii normelor de venit sunt venituri impozabile și se supun impunerii potrivit prevederilor cap. II «Venituri din activități independente», venitul net anual fiind determinat în sistem real, pe baza datelor din contabilitate, potrivit prevederilor **art.67**, contribuabilii având obligația de a completa Registrul de evidență fiscală. Pentru aceste venituri sunt aplicabile regulile de impunere proprii veniturilor din activități independente pentru care venitul net anual se determină în sistem real, pe baza datelor din contabilitate.

Venituri neimpozabile

Art. 104. - (1) Nu sunt venituri impozabile veniturile realizate de persoanele fizice/membrii asocierilor fără personalitate juridică din valorificarea în stare naturală a următoarelor:

a) produse culese din flora sălbatică, exclusiv masa lemnoasă. În cazul masei lemnoase sunt venituri neimpozabile numai veniturile realizate din exploatarea și valorificarea acesteia în volum de maximum 20 mc/an din pădurile pe care contribuabilii le au în proprietate;

b) produse capturate din fauna sălbatică, cu excepția celor realizate din activitatea de pescuit comercial supuse impunerii potrivit prevederilor cap. II "Venituri din activități independente".

(2) Veniturile definite la art. 103 alin. (1) sunt venituri neimpozabile în limitele stabilite potrivit tabelului următor:

Produse vegetale	Suprafață
-------------------------	------------------

1. Cereale	până la 2 ha
2. Plante oleaginoase	până la 2 ha
3. Cartof	până la 2 ha
4. Sfeclă de zahăr	până la 2 ha
5. Tutun	până la 1 ha
6. Hamei pe rod	până la 2 ha
7. Legume în câmp	până la 0,5 ha
8. Legume în spații protejate	până la 0,2 ha
9. Leguminoase pentru boabe	până la 1,5 ha
10. Pomi pe rod	până la 1,5 ha
11. Vie pe rod	până la 1 ha
12. Arbuști fructiferi	până la 1 ha
13. Flori și plante ornamentale	până la 0,3 ha
Animale	Nr. capete/nr. de familii de albine
1. Vaci	până la 2
2. Bivolite	până la 2
3. Oi	până la 50
4. Capre	până la 25
5. Porci pentru îngrășat	până la 6
6. Albine	până la 75 de familii
7. Păsări de curte	până la 100

(3) Nu sunt venituri impozabile veniturile obținute din exploatarea pășunilor și fânețelor naturale.

(4) În cazul persoanelor fizice/membrilor asocierilor fără personalitate juridică, cultivarea terenurilor cu plante furajere graminee și leguminoase pentru producția de masă verde destinate furajării animalelor deținute de contribuabilii respectivi pentru care venitul se determină pe baza normelor de venit și a celor prevăzute la alin. (2) nu generează venit impozabil.

Stabilirea venitului anual din activități agricole pe bază de norme de venit

Art. 105. - (1) Venitul dintr-o activitate agricolă se stabilește pe bază de norme de venit.

(2) Normele de venit se stabilesc pe unitatea de suprafață (ha)/cap de animal/familie de albine pentru categoriile de produse vegetale și animalele prevăzute la art. 104 alin.(2).

(3) Normele de venit se propun de către entitățile publice mandatate de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, pe baza metodologiei stabilite prin hotărâre a Guvernului, se aprobă și se publică de către direcțiile generale regionale ale finanțelor publice, până cel târziu la data de 15 februarie a anului pentru care se aplică aceste norme de venit.

(4) În cazul contribuabililor care realizează venituri din desfășurarea a două sau mai multe activități agricole pentru care venitul se determină pe bază de normă de venit, organul fiscal competent stabilește venitul anual prin însumarea veniturilor corespunzătoare fiecărei activități.

(5) În anul fiscal curent, pentru veniturile realizate de persoanele fizice individual sau într-o formă de asociere, în cazul în care s-au înregistrat pierderi ca urmare a unor fenomene meteorologice nefavorabile ce pot fi asimilate dezastrilor naturale ca îngheț, grindină, polei, ploaie abundentă, secetă și inundații precum și a epizootiilor ce afectează peste 30% din suprafețele destinate producției agricole vegetale/animalele deținute, norma de venit se reduce proporțional cu pierderea respectivă.

(6) Constatarea pagubelor prevăzute la alin. (5) și evaluarea pierderilor se face la cererea persoanelor fizice/asocierilor fără personalitate juridică, care desfășoară activități agricole pentru care venitul anual se stabilește pe bază de norme de venit, de o comisie numită prin ordin al prefectului județului/municipiului București, la propunerea directorului executiv al direcției agricole județene/municipiului București, comisie formată pe plan local dintr-un reprezentant al primăriei, un specialist de la Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, un delegat din partea Administrației Naționale de Meteorologie, un specialist al Inspectoratului General pentru Situații de Urgență și un reprezentant al direcției generale regionale a finanțelor publice teritoriale din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

(7) Procedura de aplicare a prevederilor alin.(5) și (6) se stabilește prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.cu avizul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

(8) Contribuabilii care obțin venituri determinate pe baza normei anuale de venit nu au obligații de completare a Registrului de evidență fiscală și de conducere a evidenței contabile.

Calculul și plata impozitului aferent veniturilor din activități agricole

Art. 106. - (1) Impozitul pe venitul din activități agricole se calculează de organul fiscal competent prin aplicarea unei cote de 16% asupra venitului anual din activități agricole stabilit pe baza normei anuale de venit, impozitul fiind final.

(2) Contribuabilul care desfășoară o activitate agricolă prevăzută la art.103 alin. (1) pentru care venitul se determină pe bază de normă de venit are obligația de a depune anual o declarație la organul fiscal competent, până la data de 25 mai inclusiv a anului fiscal, pentru anul în curs. În

cazul în care activitatea se desfășoară în cadrul unei asocieri fără personalitate juridică, obligația depunerii declarației la organul fiscal competent revine asociatului care răspunde pentru îndeplinirea obligațiilor asociației față de autoritățile publice în cadrul aceluiași termen. Anexa declarației depusă de asociatul desemnat va cuprinde și cota de distribuire ce revine fiecărui membru asociat din venitul impozabil calculat la nivelul asocierii.

(3) Contribuabilii/asocierile fără personalitate juridică care desfășoară activități agricole pentru care venitul se stabilește pe bază de norme de venit și dețin suprafețe destinate producției agricole vegetale/animale în localități/județe diferite vor opta pentru stabilirea localității/județului sau localităților/județelor unde vor beneficia de încadrarea în limitele veniturilor neimpozabile prevăzute pentru fiecare grupă de produse vegetale/animale de la art.104 alin. (2). Opțiunea se exercită prin completarea corespunzătoare a "Declarației privind veniturile din activități agricole impuse pe norme de venit".

(4) Declarația prevăzută la alin. (2) nu se depune pentru veniturile prevăzute la art.104.

(5) Organul fiscal competent stabilește impozitul anual datorat și emite decizia de impunere, la termenul și în forma stabilite prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

(6) Plata impozitului anual stabilit conform deciziei de impunere anuale se efectuează către bugetul de stat în două rate egale, astfel:

a) 50% din impozit până la data de 25 octombrie inclusiv;

b) 50% din impozit până la data de 15 decembrie inclusiv.

(7) Impozitul se plătește la bugetul de stat.

CAPITOLUL VIII

Venituri din premii și din jocuri de noroc

Definirea veniturilor din premii și din jocuri de noroc

Art. 107. – (1) Veniturile din premii cuprind veniturile din concursuri, altele decât cele prevăzute la art. 61, sumele primite ca urmare a participării la Loteria bonurilor fiscale, potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului nr.10/2015 pentru organizarea Loteriei bonurilor fiscale, precum și din promovarea produselor/serviciilor ca urmare a practicilor comerciale.

(2) Nu sunt venituri impozabile materialele publicitare, pliantele, mostrele, punctele bonus acordate cu scopul stimulării vânzărilor.

(3) Veniturile din jocuri de noroc cuprind toate sumele încasate, bunurile și serviciile primite, ca urmare a participării la jocuri de noroc, indiferent de denumirea venitului sau de forma în care se acordă, inclusiv cele de tip jack-pot, definite conform normelor metodologice.

Stabilirea venitului net din premii

Art. 108 - Venitul net este diferența dintre venitul din premii și suma reprezentând venit neimpozabil.

Determinarea impozitului aferent veniturilor din premii și din jocuri de noroc

Art. 109. - (1) Veniturile sub formă de premii se impun, prin reținerea la sursă, cu o cotă de 16% aplicată asupra venitului net realizat din fiecare premiu.

(2) Veniturile din jocuri de noroc se impun prin reținere la sursă.

Impozitul datorat se determină la fiecare plată, prin aplicarea următoarelor cote de impozit asupra fiecărui venit brut primit de un participant, de la un organizator sau plătitor de venituri din jocuri de noroc:

a) cota de 1%, în cazul unui venit brut de până la 66.750 lei, inclusiv.

b) cota de 16%, în cazul unui venit brut cuprins între 66.750 lei și 445.000 lei, inclusiv.

c) cota de 25%, în cazul unui venit brut de peste 445.000 lei.

(3) Obligația calculării, reținerii și plății impozitului revine organizatorilor/plătitorilor de venituri.

(4) Nu sunt impozabile veniturile obținute din premii, în bani și/sau în natură, sub valoarea sumei neimpozabile stabilite în sumă de 600 lei, realizate de contribuabil pentru fiecare premiu.

(5) Impozitul calculat și reținut în momentul plății este impozit final.

(6) Impozitul pe venit astfel calculat și reținut se plătește la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a fost reținut.

(7) Prin excepție de la prevederile alin. (2), pentru veniturile realizate de către persoanele fizice ca urmare a participării la jocuri de noroc la distanță, slot-machine, lozuri și festivaluri de poker, impozitul anual datorat se determină de către organul fiscal competent.

(8) Contribuabilii care obțin venituri din jocurile de noroc prevăzute la alin.(7) au obligația de a depune declarația privind venitul realizat la organul fiscal competent, pentru fiecare an fiscal, până la data de 25 mai inclusiv a anului următor celui de realizare a venitului.

(9) Organul fiscal competent stabilește impozitul anual datorat pentru veniturile din jocurile de noroc prevăzute la alin.(7), pe baza declarației privind venitul realizat și emite decizia de impunere, la termenul și în forma stabilite prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

(10) Impozitul anual datorat se determină prin aplicarea următoarelor cote de impozit asupra fiecărui venit brut primit de un participant, de la un organizator sau plătitor de venituri din jocuri de noroc:

- a) cota de 1%, în cazul unui venit brut de până la 66.750 lei, inclusiv.
- b) cota de 16%, în cazul unui venit brut cuprins între 66.750 lei și 445.000 lei, inclusiv.
- c) cota de 25%, în cazul unui venit brut de peste 445.000 lei.

(11) Impozitul de achitat pentru veniturile din jocurile de noroc prevăzute la alin.(7), conform deciziei de impunere anuale se plătește în termen de cel mult 60 de zile de la data comunicării deciziei de impunere, perioadă pentru care nu se calculează și nu se datorează sumele stabilite potrivit reglementărilor în materie privind colectarea creanțelor bugetare.

(12) Pentru veniturile din jocuri de noroc prevăzute la alin.(7), fiecare organizator/plătitor de venituri are următoarele obligații:

a) transmiterea către fiecare contribuabil a informațiilor referitoare la fiecare venit brut, primit în cursul anului fiscal, până în ultima zi a lunii februarie a anului curent pentru anul precedent, în formă scrisă;

b) să depună anual, până în ultima zi a lunii februarie a anului curent, pentru anul anterior, la organul fiscal competent o declarație informativă referitoare la fiecare venit brut, pentru fiecare contribuabil.

(13) Procedura de aplicare a prevederilor alin.(12) se stabilește prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

CAPITOLUL IX

Venituri din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal

Definirea venitului din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal

Art. 110. - (1) La transferul dreptului de proprietate și al dezmembrămintelor acestuia, prin acte juridice între vii asupra construcțiilor de orice fel și a terenurilor aferente acestora, precum și asupra terenurilor de orice fel fără construcții, contribuabilii datorează un impozit care se calculează astfel:

a) pentru construcțiile de orice fel cu terenurile aferente acestora, precum și pentru terenurile de orice fel fără construcții, dobândite într-un termen de până la 3 ani inclusiv:

- i) 3% până la valoarea de 200.000 lei inclusiv;
- ii) peste 200.000 lei, 6.000 lei + 2% calculate la valoarea ce depășește 200.000 lei inclusiv;

b) pentru imobilele descrise la lit. a), dobândite la o dată mai mare de 3 ani:

- i) 2% până la valoarea de 200.000 lei inclusiv;
- ii) peste 200.000 lei, 4.000 lei + 1% calculat la valoarea ce depășește 200.000 lei inclusiv.

(2) Impozitul prevăzut la alin. (1) nu se datorează în următoarele cazuri:

a) la dobândirea dreptului de proprietate asupra terenurilor și construcțiilor de orice fel, prin reconstituirea dreptului de proprietate în temeiul legilor speciale;

b) la dobândirea dreptului de proprietate cu titlul de donație între rude și afini până la gradul al III-lea inclusiv, precum și între soți;

c) în cazul actelor de desființare cu efect retroactiv pentru actele de transfer al dreptului de proprietate asupra proprietăților imobiliare;

d) constatarea în condițiile art.13 din Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr.7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Pentru transmisiunea dreptului de proprietate și a dezmembrămintelor acestuia cu titlul de moștenire nu se datorează impozitul prevăzut la alin.(1), dacă succesiunea este dezbătută și finalizată în termen de 2 ani de la data decesului autorului succesiunii. În cazul nefinalizării procedurii succesoriale în termenul prevăzut mai sus, moștenitorii datorează un impozit de 1% calculat la valoarea masei succesoriale.

(4) Impozitul prevăzut la alin. (1) și (3) se calculează la valoarea declarată de părți în actul prin care se transferă dreptul de proprietate sau dezmembrămintele sale. În cazul în care valoarea declarată este inferioară valorii orientative stabilite prin expertiza întocmită de camera notarilor publici, impozitul se calculează la nivelul valorii stabilite prin expertiză, cu excepția tranzacțiilor încheiate între rude ori afini până la gradul al II-lea inclusiv, precum și între soți, caz în care impozitul se calculează la valoarea declarată de părți în actul prin care se transferă dreptul de proprietate.

(5) Camerele notarilor publici actualizează cel puțin o dată pe an expertizele privind valoarea de circulație a bunurilor imobile și le comunică direcțiilor teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice.

(6) Impozitul prevăzut la alin. (1) și (3) se calculează și se încasează de notarul public înainte de autentificarea actului sau, după caz, întocmirea încheierii de finalizare a succesiunii. Impozitul calculat și încasat se plătește până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a fost încasat. În cazul în care transferul dreptului de proprietate sau al dezmembrămintelor acestuia, pentru situațiile prevăzute la alin. (1) și (3), se realizează prin hotărâre judecătorească sau prin altă procedură, impozitul prevăzut la alin. (1) și (3) se calculează și se încasează de către organul fiscal competent, pe baza deciziei de impunere în termen de 60 de zile de la data comunicării deciziei. Instanțele judecătorești care pronunță hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile/ hotărâri judecătorești definitive și executorii comunică organului fiscal competent hotărârea și documentația aferentă în termen de 30 de zile de la data hotărârii judecătorești rămase definitive și irevocabile/hotărârii judecătorești definitive și executorii.

Pentru alte proceduri decât cea notarială sau judecătorească contribuabilul are obligația de a declara venitul obținut în maximum 10 zile de la data transferului, la organul fiscal competent, în vederea calculării impozitului.

În cazul transferului prin executare silită impozitul datorat de contribuabilul din patrimoniul căruia a fost transferată proprietatea imobiliară se calculează și se încasează de către organul fiscal competent, pe baza deciziei de impunere în termen de 60 de zile de la data comunicării deciziei.

(7) Impozitul stabilit în condițiile alin. (1) și (3) se distribuie astfel:

- a) o cotă de 50% se face venit la bugetul de stat;
- b) o cotă de 50% se face venit la bugetul unităților administrativ-teritoriale pe teritoriul cărora se află bunurile imobile ce au făcut obiectul înstrăinării.

(8) Procedura de calculare, încasare și plată a impozitului perceput în condițiile alin. (1) și (3), precum și obligațiile declarative se stabilesc prin norme metodologice emise prin ordin comun al ministrului finanțelor publice și ministrului justiției, cu consultarea Uniunii Naționale a Notarilor Publici din România.

Rectificarea impozitului

Art. 111. - În cazul în care, după autentificarea actului sau întocmirea încheierii de finalizare în procedura succesorală de către notarul public, se constată erori sau omisiuni în calcularea și încasarea impozitului prevăzut la art. 110 alin. (1) și (3), notarul public va comunica organului fiscal competent această situație, cu motivarea cauzelor care au determinat eroarea sau omisiunea. Organele fiscale competente vor emite decizii de impunere pentru contribuabilii desemnați la art. 110 alin. (1) și (3), în vederea încasării impozitului. Răspunderea notarului public pentru neîncasarea sau calcularea eronată a impozitului prevăzut la art. 110 alin. (1) și (3) este angajată numai în cazul în care se dovedește că neîncasarea integrală sau parțială este imputabilă notarului public care, cu intenție, nu și-a îndeplinit această obligație.

Obligațiile declarative ale notarilor publici cu privire la transferul proprietăților imobiliare

Art. 112. - Notarii publici au obligația să deponă semestrial la organul fiscal teritorial o declarație informativă privind transferurile de proprietăți imobiliare, cuprinzând următoarele elemente pentru fiecare tranzacție:

- a) părțile contractante;
- b) valoarea înscrisă în documentul de transfer;
- c) impozitul pe venitul din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal;

d) taxele notariale aferente transferului.

CAPITOLUL X

Venituri din alte surse

Definirea veniturilor din alte surse

Art. 113. – (1) Venituri din alte surse sunt orice venituri identificate ca fiind impozabile, care nu se încadrează în categoriile prevăzute la art.60 lit. a) - h), altele decât veniturile neimpozabile în conformitate cu prezentul titlu.

(2) În această categorie se includ, însă nu sunt limitate, următoarele venituri:

a) prime de asigurări suportate de o persoană fizică independentă sau de orice altă entitate, în cadrul unei activități pentru o persoană fizică în legătură cu care suportatorul nu are o relație generatoare de venituri din salarii și asimilate salariilor, potrivit cap. III din prezentul titlu;

b) câștiguri primite de la societățile de asigurări, ca urmare a contractului de asigurare încheiat între părți cu ocazia tragerilor de amortizare;

c) venituri, sub forma diferențelor de preț pentru anumite bunuri, servicii și alte drepturi, primite de persoanele fizice pensionari, foști salariați, potrivit clauzelor contractului de muncă sau în baza unor legi speciale;

d) venituri primite de persoanele fizice reprezentând onorarii din activitatea de arbitraj comercial;

e) venituri obținute din valorificarea prin centrele de colectare a deșeurilor de metal, hârtie, sticlă și altele asemenea, cu următoarele excepții:

1. partea din venituri finanțată din fonduri publice în cazul bunurilor mobile care fac obiectul programelor naționale finanțate din bugetul de stat sau din alte fonduri publice care sunt venituri neimpozabile;

2. veniturile realizate din valorificarea bunurilor mobile sub forma deșeurilor din patrimoniul afacerii de către contribuabilii care au ca obiect de activitate colectarea și valorificarea de deșeuri; în acest caz nu sunt aplicabile prevederile art. 73 alin. (2) și art. 114, veniturile respective fiind considerate venituri din activități independente și supuse impunerii potrivit regulilor proprii acestei categorii, respectiv cap. II "Venituri din activități independente".

f) venituri obținute de persoana fizică în baza contractului de administrare încheiat potrivit prevederilor Legii nr. 46/2008 - Codul silvic, cu modificările și completările ulterioare. Fac excepție veniturile realizate din exploatarea și valorificarea masei lemnoase, definite potrivit legislației în materie, din pădurile pe care contribuabilii le au în proprietate, în volum de maximum 20 mc/an, care sunt neimpozabile;

g) veniturile distribuite persoanelor fizice membrii formelor asociative de proprietate - persoane juridice, prevăzute la art. 26 din Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr.18/1991 și ale Legii nr.169/1997, cu modificările și completările ulterioare, altele decât veniturile neimpozabile realizate din:

1. exploatarea și valorificarea masei lemnoase, definite potrivit legislației în materie, din pădurile pe care le au în proprietate, în volum de maximum 20 mc/an, pentru fiecare membru asociat;

2. exploatarea masei lemnoase, definite potrivit legislației în materie, din pădurile pe care le au în proprietate, în volum de maximum 20 mc/an, acordată fiecărui membru asociat.

h) veniturile din activități, altele decât cele de producție, comerț, prestări de servicii, profesii liberale și din drepturi de proprietate intelectuală precum și activități agricole, silvicultură și piscicultură, pentru care sunt aplicabile prevederile Capitolului II și Capitolului VII .

i) bunurile și/sau serviciile primite de un participant la persoana juridică, acordate/furnizate de către persoana juridică în folosul personal al acestuia;

j) suma plătită unui participant la o persoană juridică, în folosul personal al acestuia, pentru bunurile sau serviciile achiziționate de la acesta, peste prețul pieței pentru astfel de bunuri sau servicii;

k) distribuirea de titluri de participare, definite la art.7 efectuată de o persoană juridică unui participant la persoana juridică, drept consecință a deținerii unor titluri de participare la acea persoană juridică, altele decât cele prevăzute la art.92 alin.(2) lit.f) ;

l) dobânda penalizatoare plătită în condițiile nerespectării termenului de plată a dividendelor distribuite participanților, potrivit prevederilor Legii societăților nr.31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

m) veniturile obținute de cedent ca urmare a cesiunii de creanță, respectiv de cesionar din realizarea venitului din creanța respectivă, inclusiv în cazul drepturilor de creanțe salariale obținute în baza unor hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile/ hotărâri judecătorești definitive și executorii, din patrimoniul personal, altele decât cele care se încadrează în categoriile prevăzute la art. 60 lit. a) - h) și art. 61.

(3) Contribuabilii care obțin venituri din alte surse nu au obligații de completare a Registrului de evidență fiscală și de conducere a evidenței contabile.

Calculul impozitului și termenul de plată

Art. 114. - (1) Impozitul pe venit se calculează prin reținere la sursă la momentul acordării veniturilor de către plătitorii de venituri, prin aplicarea cotei de 16% asupra venitului brut pentru veniturile prevăzute la art.113 alin.(2) lit. a) – l) precum și în normele metodologice elaborate în aplicarea art.113.

(2) Impozitul calculat și reținut reprezintă impozit final.

(3) Impozitul astfel reținut se plătește la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a fost reținut.

Declararea, stabilirea și plata impozitului pentru unele venituri din alte surse

Art. 115. - (1) Contribuabilii care realizează venituri din alte surse, altele decât cele prevăzute la art.113 alin. (2) lit. a) – l) precum și în normele metodologice elaborate în aplicarea art.113 au obligația de a depune declarația privind venitul realizat la organul fiscal competent, pentru fiecare an fiscal, până la data de 25 mai inclusiv a anului următor celui de realizare a venitului.

(2) Impozitul pe venit datorat se calculează de către organul fiscal competent, pe baza declarației privind venitul realizat prin aplicarea cotei de 16% asupra:

a) venitului brut, în cazul veniturilor din alte surse pentru care contribuabilii au obligația depunerii declarației privind venitul realizat, altele decât cele prevăzute la art. 113 alin. (2) lit. m).

b) venit impozabil determinat ca diferență între veniturile și cheltuielile aferente tuturor operațiunilor efectuate în cursul anului fiscal, în cazul veniturilor din alte surse prevăzute la art.113 alin.(2) lit.m).

(3) În cazul veniturilor prevăzute la art.113 alin. (2) lit. m) veniturile reprezintă sumele încasate și echivalentul în lei al veniturilor în natură iar cheltuielile reprezintă plățile efectuate, în cursul unui an fiscal, din toate operațiunile respective, evidențiate în baza documentelor justificative.

La stabilirea veniturilor realizate/cheltuielilor efectuate ca urmare a cesiunii de creanță aferentă unui împrumut sau în cazul realizării venitului din creanța respectivă, încasările și plățile de principal efectuate în cursul anului fiscal nu vor fi luate în calcul.

(4) Impozitul reprezintă impozit final. Contribuabilii nu au obligația să efectueze plăți anticipate în cursul anului fiscal, în contul impozitului anual datorat.

(5) Organul fiscal competent emite decizia de impunere, la termenul și în forma stabilite prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

(6) Impozitul de achitat conform deciziei de impunere anuale se plătește în termen de cel mult 60 de zile de la data comunicării deciziei de impunere, perioadă pentru care nu se

calculează și nu se datorează sumele stabilite potrivit reglementărilor în materie privind colectarea creanțelor bugetare.

(7) Contribuabilii prevăzuți la alin.(1) nu au obligații de completare a Registrului de evidență fiscală și de conducere a evidenței contabile.

Definirea și impozitarea veniturilor a căror sursă nu a fost identificată

Art. 116. - Orice venituri constatate de organele fiscale, în condițiile Codului de procedură fiscală, a căror sursă nu a fost identificată se impun cu o cotă de 16% aplicată asupra bazei impozabile ajustate. Prin decizia de impunere organele fiscale vor stabili cuantumul impozitului și al accesoriilor.

CAPITOLUL XI

Venitul net anual impozabil

Stabilirea venitului net anual impozabil

Art. 117. - (1) Venitul net anual impozabil se stabilește de organul fiscal competent pe fiecare sursă din categoriile de venituri menționate la art. 60 lit. a), c) și f) prin deducerea din venitul net anual a pierderilor fiscale reportate.

(2) Veniturile din categoriile prevăzute la art. 60 lit. a), c) și f), ce se realizează într-o fracțiune de an sau în perioade diferite ce reprezintă fracțiuni ale aceluiași an, se consideră venit anual.

(3) Pierderea fiscală anuală înregistrată pe fiecare sursă din activități independente, cedarea folosinței bunurilor și din activități agricole, silvicultură și piscicultură se reportează și se compensează cu venituri obținute din aceeași sursă de venit din următorii 7 ani fiscali consecutivi.

(4) Pierderile din categoriile de venituri menționate la art.60 lit. a), c) și f) provenind din străinătate se reportează și se compensează cu veniturile de aceeași natură și sursă, realizate în străinătate, pe fiecare țară, înregistrate în următorii 7 ani fiscali consecutivi.

(5) Regulile de reportare a pierderilor sunt următoarele:

a) reportul se efectuează cronologic, în funcție de vechimea pierderii, în următorii 7 ani consecutivi;

b) dreptul la report este personal și netransmisibil;

c) pierderea reportată, necompensată după expirarea perioadei prevăzute la lit. a), reprezintă pierdere definitivă a contribuabilului.

(6) Prevederile alin. (1) - (5) nu se aplică în cazul veniturilor din activități agricole definite la art. 103 alin. (1) pentru care sunt stabilite norme de venit.

Stabilirea câștigului net anual impozabil

Art. 118. – (1) Câștigul net anual impozabil din transferul titlurilor de valoare, din orice alte operațiuni cu instrumente financiare, inclusiv instrumente financiare derivate precum și din transferul aurului financiar se determină de organul fiscal competent ca diferență între câștigul net anual și pierderile reportate din anii fiscali anteriori rezultate din aceste operațiuni.

(2) Pierderea netă anuală din operațiuni definite la art.91, lit.c) și d) stabilită prin declarația privind venitul realizat, se recuperează din câștigurile nete anuale obținute în următorii 7 ani fiscali consecutivi.

(3) Regulele de reportare a pierderilor sunt următoarele:

a) reportul se efectuează cronologic, în funcție de vechimea pierderii, în următorii 7 ani consecutivi;

b) dreptul la report este personal și netransmisibil;

c) pierderea reportată, necompensată după expirarea perioadei prevăzute la lit. a), reprezintă pierdere definitivă a contribuabilului.

(4) Pierderile nete anuale provenind din străinătate se reportează și se compensează cu veniturile de aceeași natură și sursă, realizate în străinătate, pe fiecare țară, înregistrate în următorii 7 ani fiscali.

Declarații privind venitul estimat/norma de venit

Art. 119. - (1) Contribuabilii, precum și asociațiile fără personalitate juridică, care încep o activitate în cursul anului fiscal sunt obligați să depună la organul fiscal competent o declarație referitoare la veniturile și cheltuielile estimate a se realiza pentru anul fiscal, în termen de 30 de zile de la data producerii evenimentului. Fac excepție, contribuabilii care realizează venituri pentru care impozitul se percepe prin reținere la sursă.

(2) Contribuabilii care obțin venituri din cedarea folosinței bunurilor din patrimoniul personal, altele decât veniturile din arendare pentru care impunerea este finală, au obligația să depună o declarație privind venitul estimat/norma de venit, în termen de 30 de zile de la încheierea contractului între părți. Declarația privind venitul estimat/norma de venit se depune odată cu înregistrarea la organul fiscal a contractului încheiat între părți. Contribuabilii care obțin venituri din arendarea bunurilor agricole din patrimoniul personal au obligația înregistrării contractului încheiat între părți, precum și a modificărilor survenite ulterior, în termen de 30 zile de la încheierea/produceria modificării acestuia, la organul fiscal competent.

(3) Contribuabilii care în anul anterior au realizat pierderi și cei care au realizat venituri pe perioade mai mici decât anul fiscal, precum și cei care, din motive obiective, estimează că vor realiza venituri care diferă cu cel puțin 20% față de anul fiscal anterior depun, odată cu declarația privind venitul realizat, și declarația privind venitul estimat/norma de venit.

(4) Contribuabilii care în anul curent, până la depunerea declarației privind venitul realizat au optat pentru stabilirea impozitului final potrivit prevederilor art.72 pot depune, odată cu declarația privind venitul realizat în anul anterior și declarația privind venitul estimat/norma de venit pentru anul curent, în vederea recalculării plăților anticipate.

(5) Contribuabilii care determină venitul net pe bază de norme de venit, precum și cei pentru care cheltuielile se determină în sistem forfetar și care au optat pentru determinarea venitului net în sistem real depun declarația privind venitul estimat/norma de venit completată corespunzător.

Stabilirea plăților anticipate de impozit

Art. 120. - (1) Contribuabilii care realizează venituri din activități independente, cedarea folosinței bunurilor, activități agricole impuse în sistem real, prevăzute la art.103 alin. (5), precum și din silvicultură și piscicultură, cu excepția veniturilor din arendare, sunt obligați să efectueze în cursul anului plăți anticipate cu titlu de impozit, exceptându-se cazul veniturilor pentru care plățile anticipate se stabilesc prin reținere la sursă.

(2) Nu se datorează plăți anticipate în cazul contribuabililor, persoane fizice cu handicap grav sau accentuat care realizează venituri din activități independente, din activități agricole, silvicultură și piscicultură, prevăzute la cap.II și VII, scutite de impozit pe venit.

(3) Plățile anticipate se stabilesc de organul fiscal competent pe fiecare sursă de venit, luându-se ca bază de calcul venitul anual estimat sau venitul net realizat în anul precedent, după caz, prin emiterea unei decizii care se comunică contribuabililor, potrivit legii. În cazul impunerilor efectuate după expirarea termenelor de plată prevăzute la alin. (4), contribuabilii au obligația efectuării plăților anticipate la nivelul sumei datorate pentru ultimul termen de plată al anului precedent. Diferența dintre impozitul anual calculat asupra venitului net realizat în anul precedent și suma reprezentând plăți anticipate datorate de contribuabil la nivelul trimestrului IV din anul anterior se repartizează pe termenele de plată următoare din cadrul anului fiscal. Pentru declarațiile privind venitul estimat/norma de venit depuse în luna decembrie nu se mai stabilesc plăți anticipate, venitul net aferent perioadei până la sfârșitul anului urmând să fie supus impozitării potrivit deciziei de impunere emise pe baza declarației privind venitul realizat. Plățile anticipate pentru veniturile din cedarea folosinței bunurilor, cu excepția veniturilor din arendă, se stabilesc de organul fiscal astfel:

a) pe baza declarației privind venitul estimat/norma de venit și a contractului încheiat între părți; sau

b) pe baza veniturilor determinate în sistem real, pe baza datelor din contabilitate, în conformitate cu prevederile art.67, potrivit opțiunii. În cazul în care, potrivit clauzelor contractuale, venitul din cedarea folosinței bunurilor reprezintă echivalentul în lei al unei sume în valută, determinarea venitului anual estimat se efectuează pe baza cursului de schimb al pieței valutare, comunicat de Banca Națională a României, din ziua precedentă celei în care se efectuează impunerea.

(4) Plățile anticipate se efectuează în 4 rate egale, până la data de 25 inclusiv a ultimei luni din fiecare trimestru, iar plata impozitului anual se efectuează potrivit deciziei de impunere.

(5) Termenele și procedura de emitere a deciziilor de plăți anticipate se stabilesc prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

(6) Pentru stabilirea plăților anticipate, organul fiscal va lua ca bază de calcul venitul anual estimat, în toate situațiile în care a fost depusă o declarație privind venitul estimat/norma de venit pentru anul curent, sau venitul net din declarația privind venitul realizat pentru anul fiscal precedent, după caz. La stabilirea plăților anticipate se utilizează cota de impozit prevăzută la art. 63 .

(7) Impozitul reținut la sursă de către plătitori pentru veniturile prevăzute la art. 113 alin. (2) lit. e) reprezintă plată anticipată în contul impozitului anual datorat de către contribuabilii care realizează, individual sau într-o formă de asociere, venituri din activități independente, venituri din cedarea folosinței bunurilor, venituri din activități agricole, determinate în sistem real.

(8) Plățile anticipate stabilite pe baza contractelor încheiate între părți în care chiria este exprimată în lei, potrivit prevederilor art.88 alin.(2), precum și pentru veniturile din activități independente, impuse pe baza normelor de venit, reprezintă impozit final.

(9) În situația rezilierii, în cursul anului fiscal, a contractelor încheiate între părți în care chiria este exprimată în lei, plățile anticipate stabilite potrivit prevederilor art.88 alin. (2) vor fi recalulate de organul fiscal competent la cererea contribuabilului, pe bază de documente justificative.

(10) În situația rezilierii, în cursul anului fiscal, a contractelor încheiate între părți, pentru care determinarea venitului brut se efectuează potrivit prevederilor art.84 alin. (2) și în care chiria reprezintă echivalentul în lei al unei sume în valută, plățile anticipate stabilite potrivit prevederilor alin.(1) vor fi recalulate de organul fiscal competent la cererea contribuabilului, pe bază de documente justificative. Determinarea venitului anual se efectuează pe baza cursului de

schimb al pieței valutare, comunicat de Banca Națională a României, din ziua precedentă celei în care se emite decizia de impunere, impozitul fiind final.

(11) Contribuabilii care realizează venituri din activități independente și/sau din activități agricole impuse în sistem real, silvicultură și piscicultură și care în cursul anului fiscal își încetează activitatea, precum și cei care intră în suspendare temporară a activității, potrivit legislației în materie, au obligația de a depune la organul fiscal competent o declarație, însoțită de documente justificative, în termen de 30 de zile de la data producerii evenimentului, în vederea recalculării plăților anticipate.

(12) Procedura de aplicare a prevederilor alin.(11) se stabilește prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

Declarația privind venitul realizat

Art. 121. - (1) Contribuabilii care realizează, individual sau într-o formă de asociere, venituri din activități independente, venituri din cedarea folosinței bunurilor, venituri din activități agricole, silvicultură și piscicultură, determinate în sistem real, au obligația de a depune o declarație privind venitul realizat la organul fiscal competent, pentru fiecare an fiscal, până la data de 25 mai inclusiv a anului următor celui de realizare a veniturii. Declarația privind venitul realizat se completează pentru fiecare sursă și categorie de venit. Pentru veniturile realizate într-o formă de asociere, venitul declarat va fi venitul net/pierderea distribuită din asociere.

(2) Declarația privind venitul realizat se completează și pentru contribuabilii prevăzuți la art. 88 alin. (2), caz în care plățile anticipate de impozit vor fi luate în calcul la stabilirea impozitului anual datorat, pentru situațiile în care intervin modificări ale clauzelor contractuale, cu excepția art. 120 alin. (9).

(3) Declarația privind venitul realizat se completează și pentru contribuabilii prevăzuți la art. 109 alin. (8) și art. 115.

(4) Declarația privind venitul realizat se completează și se depune la organul fiscal competent pentru fiecare an fiscal până la data de 25 mai inclusiv a anului următor celui de realizare a câștigului net anual/pierderii nete anuale potrivit prevederilor Capitolul V.

(5) Nu se depun declarații privind venitul realizat pentru următoarele categorii de venituri:

a) venituri nete determinate pe bază de norme de venit, cu excepția contribuabililor care au depus declarații privind venitul estimat/norma de venit în luna decembrie și pentru care nu s-au stabilit plăți anticipate, conform legii;

b) venituri din activități independente, a căror impunere este finală potrivit prevederilor art.72;

c) venituri din cedarea folosinței bunurilor sub formă de arendă, a căror impunere este finală potrivit prevederilor art. 84 alin. (8);

d) venituri din cedarea folosinței bunurilor prevăzute la art. 88 alin. (2), și la art. 120 alin. (10) a căror impunere este finală, cu excepția contribuabililor care au depus declarații privind venitul estimat/norma de venit în luna decembrie și pentru care nu s-au stabilit plăți anticipate, conform legii;

e) venituri sub formă de salarii și venituri asimilate salariilor, pentru care informațiile sunt cuprinse în declarația privind calcularea și reținerea impozitului pentru fiecare beneficiar de venit sau declarații lunare, depuse de contribuabilii prevăzuți la art.81;

f) venituri din investiții, a căror impunere este finală;

g) venituri din premii și din jocuri de noroc, a căror impunere este finală;

h) venituri din pensii;

i) veniturile din activități agricole a căror impunere este finală, potrivit prevederilor art. 106 alin. (1);

j) venituri din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal;

k) venituri din alte surse cu excepția celor prevăzute la art. 115.

Stabilirea și plata impozitului anual datorat

Art. 122. - (1) Impozitul anual datorat se stabilește de organul fiscal competent pe baza declarației privind venitul realizat, prin aplicarea cotei de 16% asupra fiecăruia din următoarele:

a) venitul net anual impozabil;

b) câștigul net anual impozabil determinat potrivit prevederilor art. 118.

(2) Contribuabilii pot dispune asupra destinației unei sume pentru susținerea entităților nonprofit care se înființează și funcționează în condițiile legii, unităților de cult, precum și pentru acordarea de burse private, conform legii, sumă reprezentând până la 2% din impozitul datorat pe venitul net anual impozabil, câștigul net anual impozabil determinat potrivit prevederilor art. 118.

(3) Contribuabilii care au realizat venituri din activități independente/activități agricole, impuși pe baza de normă de venit, și/sau din cedarea folosinței bunurilor, care nu au obligația depunerii declarației privind venitul realizat pot dispune asupra destinației unei sume pentru susținerea entităților nonprofit care se înființează și funcționează în condițiile legii, unităților de cult, precum și pentru acordarea de burse private, conform legii, sumă reprezentând până la 2% din impozitul datorat pe venitul anual.

(4) Organul fiscal competent are obligația calculării, reținerii și plății sumei reprezentând până la 2% din impozitul datorat pentru:

- a) venitul net anual impozabil;
- b) câștigul net anual impozabil determinat potrivit prevederilor art. 118;
- c) veniturile menționate la alin. (3).

(5) Procedura de aplicare a prevederilor alin.(1) - (4) se stabilește prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

(6) Organul fiscal stabilește impozitul anual datorat pe baza declarației privind venitul realizat și emite decizia de impunere, la termenul și în forma stabilite prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală. Plata impozitului anual stabilit conform deciziei de impunere anuale se efectuează către bugetul de stat.

(7) Diferențele de impozit rămase de achitat conform deciziei de impunere anuale se plătesc în termen de cel mult 60 de zile de la data comunicării deciziei de impunere, perioadă pentru care nu se calculează și nu se datorează sumele stabilite potrivit reglementărilor în materie privind colectarea creanțelor bugetare.

CAPITOLUL XII

Proprietatea comună și asociațiile fără personalitate juridică

Venituri din bunuri sau drepturi care sunt deținute în comun

Art. 123. - Venitul net obținut din exploatarea bunurilor și drepturilor de orice fel, deținute în comun, este considerat ca fiind obținut de proprietari, uzufructuari sau de alți deținători legali, înscrisi într-un document oficial, și se atribuie proporțional cu cotele-părți pe care aceștia le dețin în acea proprietate sau în mod egal, în situația în care acestea nu se cunosc.

Reguli privind asocierile fără personalitate juridică

Art. 124. - (1) Prevederile prezentului articol nu se aplică:

- a) fondurilor de pensii administrat privat și fondurilor de pensii facultative constituite conform prevederilor legislației specifice în materie;
- b) fondurilor de investiții constituite ca asociații fără personalitate juridică;
- c) asocierilor fără personalitate juridică, în cazul în care membrii asociații realizează venituri stabilite potrivit art. 67.

În cazul asocierilor cu o persoană juridică, contribuabil potrivit Titlurilor II sau III sunt aplicabile prevederile alin. (7) - (9).

(2) În cadrul fiecărei asocieri fără personalitate juridică, constituită potrivit legii, asociații au obligația să încheie contracte de asociere în formă scrisă, la începerea activității, care să cuprindă inclusiv date referitoare la:

- a) părțile contractante;
- b) obiectul de activitate și sediul asociației;
- c) contribuția asociaților în bunuri și drepturi;
- d) cota procentuală de participare a fiecărui asociat la veniturile sau pierderile din cadrul asocierii corespunzătoare contribuției fiecăruia;
- e) desemnarea asociatului care să răspundă pentru îndeplinirea obligațiilor asociației față de autoritățile publice;
- f) condițiile de încetare a asocierii. Contribuțiile asociaților conform contractului de asociere nu sunt considerate venituri pentru asociație. Contractul de asociere se înregistrează la organul fiscal competent, în termen de 30 de zile de la data încheierii acestuia. Organul fiscal are dreptul să refuze înregistrarea contractelor, în cazul în care acestea nu cuprind datele solicitate conform prezentului alineat.

(3) În cazul în care între membrii asociați există legături de rudenie până la gradul al patrulea inclusiv, părțile sunt obligate să facă dovada că participă la realizarea venitului cu bunuri sau drepturi asupra cărora au drept de proprietate. Pot fi membri asociați și persoanele fizice care au dobândit capacitate de exercițiu restrânsă.

(4) Asocierile, cu excepția celor care realizează venituri din activități agricole impuse pe baza normelor de venit, au obligația să depună la organul fiscal competent, până la data de 15 martie a anului următor, declarații anuale de venit, conform modelului stabilit de Agenția Națională de Administrare Fiscală, care vor cuprinde și distribuția venitului net/pierderii pe asociați.

(5) Venitul/pierdere anual/anuală, realizate în cadrul asocierii, se distribuie asociaților, proporțional cu cota procentuală de participare corespunzătoare contribuției, conform contractului de asociere.

(6) Tratatul fiscal al venitului realizat din asociere, în alte cazuri decât cele prevăzute la alin.(8) – (10), va fi stabilit în aceeași manieră ca și pentru categoria de venituri în care este încadrat.

(7) Obligația înregistrării veniturilor și cheltuielilor aferente activităților desfășurate în cadrul asocierilor cu o persoană juridică, contribuabil potrivit Titlurilor II sau III revine persoanei juridice.

(8) În cazul asocierilor dintre o persoană juridică contribuabil potrivit Titlului II – „Impozitul pe profit” și o persoană fizică sau orice altă entitate - asociere fără personalitate juridică (indiferent de modalitatea de stabilire a venitului net pentru activitatea desfășurată de persoana fizică) se distribuie un venit net /pierdere netă asociatului persoană fizică proporțional cu cota procentuală de participare corespunzătoare contribuției, conform contractului de asociere

stabilit pe baza regulilor prevăzute la titlul II. Impozitul datorat de persoana fizică se calculează, reține și plătește de către persoana juridică potrivit regulilor prevăzute la titlul II și reprezintă impozit final. Pierderile nu se compensează și nu se reportează potrivit prevederilor titlului IV. Contribuabilul -persoana fizică nu are obligații fiscale potrivit Titlului IV.

(9) În cazul asocierilor dintre o persoană juridică contribuabil potrivit Titlului III - Impozitul pe veniturile microintreprinderilor și o persoană fizică sau o entitate - asociere fără personalitate juridică (indiferent de modalitatea de stabilire a venitului net pentru activitatea desfășurată de persoana fizică) pentru impunerea veniturilor distribuite asociatului persoană fizică proporțional cu cota procentuală de participare corespunzătoare contribuției, conform contractului de asociere se aplica regulile prevăzute la titlul III. Impozitul datorat de persoana fizică se calculează, reține și plătește de către persoana juridică potrivit regulilor prevăzute la titlul III și reprezintă impozit final. Pierderile nu se compensează și nu se reportează potrivit prevederilor titlului IV. Contribuabilul - persoana fizică nu are obligații fiscale potrivit Titlului IV.

(10) În cazul asocierilor fara personalitate juridica constituite între contribuabili care desfășoară activitate individual sau contribuabili care desfășoară activitate individual și o asociere fara personalitate juridica și pentru care stabilirea venitului anual pentru activitatea desfășurata se efectuează pe baza normelor de venit sau prin utilizarea cotelor forfetare de cheltuieli, veniturile realizate în cadrul asocierii respective nu sunt considerate distribuite în vederea impunerii, contribuabililor care datorează impozit potrivit prezentului titlu, fiind aplicabile numai regulile stabilite pentru impunerea venitului determinat pe baza normelor de venit sau stabilit pe baza cotelor forfetare.

CAPITOLUL XIII

Aspecte fiscale internaționale

Venituri ale persoanelor fizice nerezidente din activități independente

Art. 125. - (1) Persoanele fizice nerezidente, care desfășoară o activitate independentă, prin intermediul unui sediu permanent în România, sunt impozitate, potrivit prezentului titlu, la venitul net anual impozabil din activitatea independentă, ce este atribuibil sediului permanent.

(2) Venitul net dintr-o activitate independentă ce este atribuibil unui sediu permanent se determină conform art. 67, în următoarele condiții:

a) în veniturile impozabile se includ numai veniturile ce sunt atribuibile sediului permanent;

b) în cheltuielile deductibile se includ numai cheltuielile aferente realizării acestor venituri.

Venituri ale persoanelor fizice nerezidente din activități dependente

Art. 126. - Persoanele fizice nerezidente care desfășoară activități dependente în România sunt impozitate potrivit prevederilor cap. III din prezentul titlu.

Reguli de stabilire a bazei de calcul a veniturilor impozabile pentru persoanele fizice rezidente într-un stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European

Art 127. - (1) Persoana fizică rezidentă într-unul din statele membre ale Uniunii Europene sau într-unul din statele Spațiului Economic European beneficiază de aceleași deduceri ca și persoanele fizice rezidente, la stabilirea bazei de calcul pentru veniturile impozabile obținute din România. Baza de calcul se determină după regulile proprii fiecărei categorii de venit, în funcție de natura acestuia, potrivit Titlului IV.

(2) Deducerile prevăzute la alin. (1) se acordă în limita stabilită prin legislația română în vigoare pentru persoana fizică rezidentă, dacă persoana fizică rezidentă într-unul din statele membre ale Uniunii Europene sau într-unul din statele Spațiului Economic European prezintă documente justificative și dacă acestea nu sunt deduse în statul de rezidență al persoanei fizice.

(3) Prevederile alin. (1) și (2) nu se aplică persoanelor fizice rezidente într-unul din statele membre ale Spațiului Economic European cu care România nu are încheiat un instrument juridic în baza căruia să se realizeze schimbul de informații.

Alte venituri ale persoanelor fizice nerezidente

Art. 128. - (1) Persoanele fizice nerezidente, care obțin alte venituri decât cele prevăzute la art. 125, 126 și la titlul VI, datorează impozit potrivit reglementărilor prezentului titlu.

(2) Veniturile supuse impunerii, din categoriile prevăzute la alin. (1), se determină pe fiecare sursă, potrivit regulilor specifice fiecărei categorii de venit, impozitul fiind final.

(3) Cu excepția plății impozitului pe venit prin reținere la sursă, contribuabilii persoane fizice nerezidente, care realizează venituri din România, potrivit prezentului titlu, au obligația să declare și să plătească impozitul corespunzător fiecărei surse de venit.

Venituri obținute din străinătate

Art. 129. - (1) Persoanele fizice prevăzute la art. 58 alin. (1) lit. a) și cele care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 58 alin. (2) datorează impozit pentru veniturile obținute din străinătate.

(2) Veniturile realizate din străinătate se supun impozitării prin aplicarea cotelor de impozit asupra bazei de calcul determinate după regulile proprii fiecărei categorii de venit, în funcție de natura acestuia.

(3) Pentru veniturile obținute din străinătate de natura celor obținute din România și neimpozabile în conformitate cu prevederile prezentului titlu se aplică același tratament fiscal ca și pentru cele obținute din România.

(4) Contribuabilii care obțin venituri din străinătate conform alin. (1) au obligația să le declare, potrivit declarației specifice, până la data de 25 mai a anului următor celui de realizare a venitului.

(5) Organul fiscal stabilește impozitul anual datorat și emite o decizie de impunere, în intervalul și în forma stabilite prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

(6) Diferențele de impozit rămase de achitat, conform deciziei de impunere anuală, se plătesc în termen de cel mult 60 de zile de la data comunicării deciziei de impunere, perioadă pentru care nu se calculează și nu se datorează sumele stabilite potrivit reglementărilor în materie privind colectarea creanțelor bugetare.

Evitarea dublei impuneri prin metoda creditului fiscal sau metoda scutirii

Art. 130. - (1) Contribuabilii persoane fizice rezidente care, pentru același venit și pentru aceeași perioadă impozabilă, sunt supuși impozitului pe venit atât pe teritoriul României, cât și în statul străin cu care România are încheiată o convenție de evitare a dublei impuneri, iar respectiva convenție prevede ca metodă de evitare a dublei impuneri “metoda creditului”, au dreptul la deducerea din impozitul pe venit datorat în România a impozitului plătit în străinătate, în limitele prevăzute în prezentul articol.

(2) Contribuabilii persoane fizice rezidente care realizează un venit și care, potrivit convenției de evitare a dublei impuneri încheiate de România cu un alt stat pot fi impuse în celălalt stat, iar respectiva convenție prevede ca metodă de evitare a dublei impuneri “metoda scutirii”, respectivul venit va fi scutit de impozit în România. Acest venit se declară în România, dar este scutit de impozit dacă se anexează documentul justificativ eliberat de autoritatea competentă a statului străin, care atestă impozitul plătit în străinătate.

(3) Creditul fiscal/scutirea se acordă dacă sunt îndeplinite, cumulativ, următoarele condiții:

a) se aplică prevederile convenției de evitare a dublei impuneri încheiate între România și statul străin în care s-a plătit impozitul;

b) impozitul plătit în străinătate, pentru venitul obținut în străinătate, a fost efectiv plătit de persoana fizică. Plata impozitului în străinătate se dovedește printr-un document justificativ, eliberat de autoritatea competentă a statului străin respectiv;

c) venitul pentru care se acordă credit fiscal/scutire face parte din una dintre categoriile de venituri prevăzute la art. 60.

(4) Creditul fiscal se acordă la nivelul impozitului plătit în străinătate, aferent venitului din sursa din străinătate, dar nu poate fi mai mare decât partea de impozit pe venit datorat în România, aferentă venitului impozabil din străinătate. În situația în care contribuabilul în cauză obține venituri din străinătate din mai multe state, creditul fiscal admis a fi dedus din impozitul datorat în România se va calcula, potrivit procedurii de mai sus, pentru fiecare țară și pe fiecare natură de venit.

(5) După data aderării României la Uniunea Europeană, pentru veniturile din economii, definite la art. 239, obținute de persoanele fizice rezidente din acele state membre care au perioada de tranziție specificată la art. 243, se aplică metoda de eliminare a dublei impuneri, prevăzută la art. 248 alin. (2).

(6) În vederea calculului creditului fiscal, sumele în valută se transformă la cursul de schimb mediu anual al pieței valutare, comunicat de Banca Națională a României, din anul de realizare a venitului. Veniturile din străinătate realizate de persoanele fizice rezidente, precum și impozitul aferent, exprimate în unități monetare proprii statului respectiv, dar care nu sunt cotate de Banca Națională a României, se vor transforma astfel:

a) din moneda statului de sursă într-o valută de circulație internațională, cum ar fi dolari S.U.A. sau euro, folosindu-se cursul de schimb din țara de sursă;

b) din valuta de circulație internațională în lei, folosindu-se cursul de schimb mediu anual al acesteia, comunicat de Banca Națională a României, din anul de realizare a venitului respectiv.

CAPITOLUL XIV

Obligații declarative ale plătitorilor de venituri cu reținere la sursă

Obligații declarative ale plătitorilor de venituri cu reținere la sursă

Art. 131. - (1) Plătitorii de venituri, cu regim de reținere la sursă a impozitelor, sunt obligați să calculeze, să rețină, să plătească și să declare impozitul reținut la sursă, până la termenul de plată a acestuia inclusiv, cu excepțiile prevăzute în prezentul titlu.

(2) Plătitorii de venituri, cu regim de reținere la sursă a impozitelor, au obligația să depună o declarație privind calcularea și reținerea impozitului pentru fiecare beneficiar de venit la

organul fiscal competent, până în ultima zi a lunii februarie inclusiv a anului curent pentru anul expirat.

(3) Prin excepție de la prevederile alin.(2), plătitorii de venituri din salarii și asimilate salariilor au obligația să depună o declarație privind calcularea și reținerea impozitului pentru fiecare beneficiar de venit, până la termenul prevăzut la alin.(1).

CAPITOLUL XV

Dispoziții tranzitorii și finale

Dispoziții tranzitorii

Art. 132. - (1) Pentru veniturile realizate în anul fiscal 2015, obligațiile fiscale sunt cele în vigoare la data realizării venitului.

(2) În situația în care pentru veniturile realizate începând cu anul fiscal 2016 contribuabilii datorează plăți anticipate în cursul anului fiscal, în contul impozitului anual datorat, acestea vor fi stabilite potrivit reglementărilor în vigoare în anul anterior.

(3) Prevederile prezentului titlu se vor aplica pentru veniturile realizate și cheltuielile efectuate de persoanele fizice începând cu data de 1 ianuarie 2016 .

(4) Prevederile art.67 alin. (4) lit.k) se aplică pentru activele neamortizabile achiziționate începând cu data de 1 ianuarie 2016.

(5) Prevederile art.67 alin. (4) lit.e) se aplică numai pentru mijloacele fixe achiziționate începând cu 1 ianuarie 2012.

(6) Prevederile art.117 alin. (3) - (5) se aplică pentru pierderile înregistrate începând cu data de 1 ianuarie 2016.

(7) Deducerea specială pentru creditele rescadente potrivit legii, se acordată începând veniturile din salarii sau pensii aferente lunilor cuprinse în perioada 1 ianuarie 2016 - 31 decembrie 2017 pentru perioada rămasă din durata prelungirii creditului.

Definitivarea impunerii pe anul fiscal

Art. 133. - Pentru definitivarea impozitului aferent venitului realizat într-un an fiscal se va elabora formularistica necesară, ce va fi aprobată prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.